

Afgørelser – Reg. nr.: 07730.00

Fredningen vedrører: Jægerspris Nordskov

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet 21-10-1988

Fredningsnævnet 31-10-1985

Kendelser

Deklarationer

OVERFREDNINGSNÆVNET>

21/10-1988

Overfredningsnævnets afgørelse

af 21. oktober 1988

om fredning af arealer af Jægerspris Nordskov, Jægers-
pris Kommune, Frederiksborg Amt (sag nr. 2648/85).

Fredningsnævnet for Frederiksborg Amts Sydlige Fredningskreds har ved afgørelse af 31. oktober 1985 bestemt fredning af arealer af Jægerspris Nordskov tilhørende Kong Frederik den Syvendes Stiftelse på Jægerspris, ialt ca. 360 ha. Fredningssagen er rejst i 1972 af Danmarks Naturfredningsforening, som i 1980 fremsatte sit endelige fredningsforslag.

Fredningsnævnets afgørelse er i medfør af naturfredningslovens § 25 forelagt Overfredningsnævnet til efterprøvelse. Fredningsafgørelsen er endvidere påklaget til Overfredningsnævnet af Danmarks Naturfredningsforening og af Miljøministeriet v/den daværende Fredningsstyrelse.

Fredningsområdet.

Fredningsområdet fremtræder som et landskab med vidtstrakte flader, til dels våde strandenge og kystskove, som fortrinsvis består af blandet løvskov. Et levende levn fra fortidens skove er de århundreder gamle ege, bl.a. Kongeegen og Snoegen. Med sin næsten 10 km lange uberørte kyststrækning ud mod Roskilde Fjord demonstrerer området i princip-

pet den naturlige vegetationsudvikling efter istidens ophør. Området er derfor betegnet som helt enestående for Sjælland.

Hele fredningsområdet ligger i landzone. Skovarealerne og visse strandengsarealer er noteret som fredskovspligtige. Størstedelen af de øvrige arealer er omfattet af bestemmelserne i naturfredningslovens § 43 b om beskyttelse af strandenge og af § 46 om strandbeskyttelseslinien.

Skovafdelingerne 103, 104, 125 og del af 126 samt Snoegen og Fasanbøgen er omfattet af Statsministeriets bekendtgørelse nr. 265 af 4. oktober 1956 om fredning af områder og træer på Jægerspris Gods.

I regionplantillæg 1982 har Hovedstadsrådet udpeget Jægerspris Nordskov som et område med særlige landskabelige, kulturhistoriske og biologiske fredningsinteresser. Retningslinierne for området foreskriver, at de nævnte interesser skal søges beskyttet og bevaret mod indgreb, der vil ændre landskabsbilledet, og at livsbetingelserne for plante- og dyrelivet skal søges bevaret og forbedret gennem pleje.

Klager og udtalelser.

Danmarks Naturfredningsforening er tilfreds med den besluttede afgrænsning af fredningsområdet. Derimod finder Foreningen, at der er sket en ændring af fredningens indhold i forhold til Foreningens fredningsforslag, som fundamentalt strider imod de naturhistoriske, rekreative og landskabelige hensyn, som ligger til grund for fredningssagen. Foreningen har derfor ønsket, at fredningen får det indhold, som fremgår af planforskrifterne m.m. i Foreningens endelige fredningsforslag af 8. februar 1980.

Miljøministeriet har i sin klage i det hele henholdt sig til en udtalelse af 12. maj 1986 fra Naturfredningsrådet, hvori Rådet foreslår fredningsbestemmelserne skærpet på en række områder. Naturfredningsrådet mener således bl.a., at der bør lægges vægt på skovens naturlige udvikling ved fremtidig drift af særligt udvalgte skovområder bl.a. ved bestemmelser om forlænget omdrift og bevaring til død, således at de

nuværende værdier sikres længst muligt, og ved krav om, at der ved plantering kun må anvendes naturligt forekommende løvtræarter af dansk oprindelse.

Naturfredningsrådet har endvidere særligt fremhævet betydningen af at bevare et større antal gamle træer i fredningsområdet. Gamle træer har ikke blot en stor skønhedsværdi, men også en stor biologisk betydning i sig selv og som levested for hulrugende fugle og for insektlivet. Fredningen bør derfor sikre, at gamle træer bevares urørt også efter deres død.

Dansk Ornitologisk Forening har støttet Danmarks Naturfredningsforenings fredningsforslag og henvist til, at skoven indgår i den ornitologiske fredningsklassifikation som en førsteklases lokalitet. Denne klassifikation er begrundet i, at skoven bl.a. er ynglelokalitet for flere truede arter. Også kystarealerne ud for skoven er af stor ornitologisk interesse, idet området bl.a. er tilholdssted for havørne om vinteren.

Kong Frederik den Syvendes Stiftelse på Jægerspris har udtrykt forståelse for de synspunkter, som er fremført af Danmarks Naturfredningsforening og Naturfredningsrådet, men har fremhævet betydningen af, at fredningsbestemmelserne udformes på en sådan måde, at de ikke unødigt vanskeliggør skovdriften.

Overfredningsnævnets beslutninger.

I sagens behandling har deltaget 10 af Overfredningsnævnets medlemmer.

Overfredningsnævnet skal enstemmigt udtale:

Det tiltrædes, at fredningsområdet pålægges fredningsbestemmelser efter naturfredningslovens kapitel III til bevaring af de naturhistoriske, naturvidenskabelige, landskabelige og kulturhistoriske værdier, som området rummer.

Afgrænsningen af fredningsområdet tiltrædes bortset fra afdeling 181, hvor arealet vest for den gamle havskrænts overkant bør udgå af fredningen, og afdeling 223, hvor fredningen bør omfatte hele denne afdeling.

Om fredningens indhold bemærkes:

Hovedformålet med fredningen bør være at sikre, at løvskovarealerne opretholdes som løvskov, at skovdriften tilrettelægges på en sådan måde, at der til stadighed er en stor dimensions- og aldersmæssig spredning i den enkelte skovafdeling samt i blandede bevoksninger tillige en træartsmæssig spredning, og at der sikres mulighed for i et vist omfang at bevare gamle træer til død og sikre, at de ikke fjernes efter død.

Fredningsnævnets bestemmelse om, at et ca. 108 ha stort skovareal kun må dyrkes med almindelige danske løvtræer efter ejerens frie valg, og at renafdrift ikke må finde sted, er ikke tilstrækkeligt til at sikre, at hovedformålet med fredningen kan opfyldes. Der bør derfor fastsættes særlige bestemmelser for driften af visse skovafdelinger, herunder bestemmelser om, at afdelinger skal bevares som naturskov uden indgreb af nogen art, at eg og bøg i nogle skovafdelinger skal bevares til død henholdsvis i forlænget omdrift, og at der visse steder skal kunne ske rydninger for at genskabe et tidligere landskabsbillede med udsigter gennem skoven ud mod fjorden. Endvidere bør der ved fredningen udpeges et antal solitærtræer, som skal bevares til død og herefter kun må fjernes i særlige tilfælde.

For det skovområde og de enkelttræer, som er omfattet af Statsministeriets fredningsbekendtgørelse nr. 265 af 4. oktober 1956, kan der fastsættes fredningsbestemmelser af tilsvarende art, således at det vil være muligt for Miljøministeriet herefter at ophæve bekendtgørelsen.

Under hensyn til formålet med fredningen bør der åbnes mulighed for at foretage pleje i form af frihugning omkring solitærtræer og fjernelse af vækster, der ikke forekommer naturligt på lokaliteten. Der bør endvidere oprettes et udvalg, som skal være rådgivende for ejeren og tilsynsmyndigheden i alle spørgsmål om drift og pleje af de fredede are-

aler. Det forudsættes, i overensstemmelse med fremsatte tilkendegivelser, at tilsynet med overholdelsen af fredningsbestemmelserne for skoven overføres fra Hovedstadsrådet til Skov- og Naturstyrelsen.

Overfredningsnævnet kan i det væsentlige tiltræde realiteten i de fredningsbestemmelser, som Fredningsnævnet har fastsat for strandengen og for de arealer, der er betegnet som "ager" eller "fri drift", samt de bestemmelser, der er fastsat som gældende for hele fredningsområdet.

Idet Fredningsnævnets afgørelse ophæves, fastsættes herefter følgende fredningsbestemmelser for det ca. 360 ha store område, som er afgrænset på kortet, der hører til Overfredningsnævnets afgørelse (fredningskortet), og som helt eller delvis omfatter matr.nr. 1 ap, 1 aq, 1 b, 1 c, 2 a, 3 a samt 3 c, alle af Jægerspris Hovedgård, Dråby:

Afsnit 1. Fredningens formål.

§ 1. Fredningens formål.

Fredningen har til formål at sikre en opretholdelse af de naturhistoriske, naturvidenskabelige, landskabelige og kulturhistoriske værdier, som området rummer, samt at regulere offentlighedens ret til færdsel og ophold i området.

Fredningen skal således sikre,
at løvskovbevoksede arealer opretholdes som løvskov,
at nærmere angivne nåletræbevoksede arealer efter omdrift overgår til løvskov,
at nærmere angivne arealer bevares som naturskov uden indgreb af nogen art,
at et antal solitærtræer bevares urørt, og
at løvskovarealer ikke renafrives, men at skovdriften tilrettelægges som selektiv hugst, hvorved her forstås en skovdrift, der - videst muligt byggende på naturlig løvtræopvækst - tilstræber, at der til stadighed er en stor dimensi-

ons- og aldersmæssig spredning i den enkelte skovafdeling samt i blandede bevoksninger tillige en træartsmæssig spredning.

Fredningen skal endvidere sikre, at strandengen opretholdes som sådan, og at den næsten 10 km lange uberørte kyststrækning med løvtræbryn bevares som et for Sjælland helt enestående landskab.

Afsnit 2. Bestemmelser for hele fredningsområdet.

§ 2. Bebyggelse.

Der må ikke opføres ny bebyggelse, herunder skure, boder, jagthytter og tilbygning til eksisterende bebyggelse. Ombygning af eksisterende bebyggelse, hvorved bygningens ydre fremtræden ændres, må kun ske med Fredningsnævnets forudgående godkendelse.

Fredningen er dog ikke til hinder for midlertidig anbringelse af skurvogne eller skure, der er nødvendige for skovdriften. Fredningen er heller ikke til hinder for anbringelse af sædvanlige læskure for kreaturer, når beliggenheden er godkendt af Fredningsnævnet.

§ 3. Andre konstruktioner og anlæg.

Der må heller ikke etableres andre faste konstruktioner og anlæg end bygninger. Eksempelvis må der ikke anlægges campingpladser, sportsanlæg, skydebaner, motorbaner, flyvepladser eller oplags- og lossepladser. Der må ikke anbringes tårne, master, vindmøller, tankanlæg, hegn eller skæmmende indretninger, og der må ikke føres luftledninger hen over det fredede område.

Der må ikke anbringes campingvogne o.lign., og der må ikke opstilles telte.

Forbudet i stk. 1 gælder ikke for

- a) opsætning af driftsnødvendige hegn i skoven, herunder vildtheqn, og sædvanlige kreaturhegn på strandengen og på dyrkede arealer, eller
- b) anbringelse af foderindretninger eller midlertidige indretninger iøvrigt til brug for vildtpleje.

Fredningen er ikke til hinder for, at der etableres luftledninger med tilhørende master til el-forsyning af kreaturhegn inden for det fredede område og af bebyggelsen, der ligger i fredningsområdet eller ved vejen langs fredningsgrænsen, når linieføringen og masternes placering er godkendt af Fredningsnævnet.

§ 4. Terrænændringer.

Der må ikke foretages terrænændringer. Der må således ikke ske udnyttelse af forekomster i jorden eller foretages opfyldning, planering eller afgravning.

Jord- og stendiger må ikke fjernes, og der må ikke anlægges nye diger til beskyttelse mod højvande. De eksisterende diger kan istandsættes og vedligeholdes uden hensyn til fredningen.

Fredningen er ikke til hinder for, at molehovedet på dæmningen i Roskilde Fjord ved Dyrnæs fjernes.

§ 5. Veje.

Der må ikke anlægges nye veje eller foretages omlægning af eksisterende veje. Forbudet gælder ikke mark- og skovveje, der følger det naturlige terræn.

De eksisterende veje kan istandsættes og vedligeholdes med grus og skærver, men må ikke asfalteres el.lign. Den asfalterede vej til Stærgården kan dog opretholdes som asfalteret vej.

§ 6. Vamløb og vådområder.

Eksisterende åbne vandløb må ikke rørlægges eller nedlægges, og tilstanden af eksisterende søer og vandhuller må ikke ændres.

Der må ikke anlægges nye grøfter eller dræn, se dog § 19, stk. 3. Det eksisterende afvandingssystem (grøfter og dræn) kan vedligeholdes og oprensnes uden hensyn til fredningen, se dog § 13 om afdeling 103 og de særlige bestemmelser om Kongeegen og Snoegen samt § 19, stk. 4.

Afsnit 3. Yderligere bestemmelser for strandengen.

§ 7. Arealernes anvendelse.

De arealer, der er vist på fredningskortet med signatur for "strandeng", skal opretholdes som strandeng.

Arealerne må kun anvendes til græsning og høslet og må ikke yderligere drænes, afvandes, opdyrkes, tilplantes eller på anden måde ændres. De dele af strandengen, der er vist på fredningskortet med signatur for "gødskningsforbud", må ikke gødskes.

Kemiske bekæmpelsesmidler må ikke anvendes. Der må dog anvendes insecticider, hvis der opstår akutte insektangreb på kreaturer. Der må endvidere anvendes herbicider til ukrudtsbekæmpelse, når det sker som led i en af Hovedstadsrådet udarbejdet eller godkendt plejeplan.

Stejlepladserne ved afdelingerne 34 og 189 A kan opretholdes i hidtidigt omfang. Det samme gælder de på fredningskortet viste eksisterende vandingsanlæg og pumpestationen i afdeling 187 B.

§ 8. Naturpleje.

Hovedstadsrådet har ret til at lade foretage naturpleje til opfyldelse af fredningens formål, f.eks. ved afgræsning, slåning, røorskær og fjernelse af selvsåning. Det er dog en betingelse, at plejeforanstaltningerne udføres uden udgift for ejeren og enten er tiltrådt af ejeren eller - hvis enighed ikke opnås - er godkendt af Fredningsnævnet.

Hovedstadsrådet skal give ejeren mulighed for selv at foretage den pleje, som Hovedstadsrådet ønsker foretaget.

§ 9. Ret til færdsel m.v.

Offentligheden har ret til færdsel og ophold på strandbredder og udyrkede arealer i overensstemmelse med naturfredningslovens §§ 54 og 56, medmindre fredningsnævnet bestemmer andet af hensyn til f.eks. beskyttelse af ynglende fugle.

Kun brugerne af beboelseshuse, der ligger i fredningsområdet eller ved vejen langs fredningsgrænsen, samt erhvervsfiskere med kontraktlig ret dertil må have både o. lign. liggende på strandbredden.

Afsnit 4. Yderligere bestemmelser for ubevoksede arealer iøvrigt.

§ 10. Arealernes anvendelse.

De arealer, der er vist på fredningskortet med signatur for "ubevokset", må ikke tilplantes.

Afsnit 5. Yderligere bestemmelser for skoven (fredningsområdet iøvrigt).

§ 11. Generelle bestemmelser for skoven.

Samtlige skovbevoksede arealer med undtagelse af de arealer, der er vist på fredningskortet med signatur for "fri drift", skal opretholdes som løvskov enten ved selvforryngelse af skoven eller ved plantering. Ved plantering må kun anvendes naturligt forekommende løvtræarter af dansk oprindelse.

Arealerne må ikke renafrives, men tyndingshugst kan ske som selektiv hugst forstået som anført i § 1. I skovbræmmen mod kysten må tynding kun foretages i strengt nødvendigt omfang for forryngelsen; i afdelingerne 169 A, 169 B, 170 og del af 340 dog også for at genskabe udsigter fra vejen gennem skoven til strandengen. I afdeling 41 må tyndingshugst også omfatte træer, der er til fare for jagtpavillonen. Efterhånden som der ryddes træer i den del af afdeling 39, der er beliggende lige nord for afdeling 41 og ikke er omfattet af fredningen, og i nåletræbevoksningen i afdeling 40, må der endvidere foretages hugst i nødvendigt omfang, for at der kan etableres en udsigtskile fra jagtpavillonen mod nordøst.

§ 12. Solitärtræer.

De 200 træer, som er angivet på vedhæftede fortegnelse og er mærket på stammen (heraf et mindre antal uden for den på kortet viste fredningsgrænse), skal bevares til død og må derefter kun fjernes, når de er væltet og derved spærrer for nødvendig færdsel.

Tilsynsmyndigheden kan forlange, at der sker frihugning omkring disse træer.

§ 13. Særlige bestemmelser for visse skovafdelinger.

Afdeling 17:

I den del af afdeling 17, der på fredningskortet er vist med signatur for fri drift, skal der efter omdrift af eksisterende fyr forynges med naturligt forekommende danske løvtræarter.

Afdeling 35 og 36:

Eg og bøg på det areal ud mod vejen, der er vist på fredningskortet, skal bevares til død.

Afdeling 41 og del af 101:

Eg og bøg i disse afdelinger skal bevares i forlænget omdrift, d.v.s. mindst til år 2040 (jfr. iøvrigt om afdeling 41 under § 11).

Afdeling 103:

Arealerne skal bevares som naturskov uden indgreb af nogen art. Døde træer, grene og stubbe må ikke fjernes. Buske og urter må ikke opgraves, plukkes eller fjernes på anden måde.

Uanset bestemmelserne i § 6, stk. 2, 2. pkt., må der ikke foretages oprensning af de eksisterende grøfter, se dog § 19, stk. 4.

Afdelingerne 104 og 125 samt den vestlige del af afdeling 126 indtil en nord-sydlig linie 200 m øst for Kongeegen:

Tilsynsmyndigheden kan forlange, at arealerne holdes fri for nåletræer. Se iøvrigt nedenfor om Kongeegen og Storkeegen og en 150 m zone omkring disse træer.

Kongeegen i afdeling 126 og Snoegen i afdeling 142.

Kongeegen og Snoegen må ikke beskadiges eller skæmmes. Der må således f.eks. ikke afbrækkes, afskæres eller afhugges grene eller dele af ved, bark eller blade eller andet, uanset om disse trædele er levende eller døde. Der må ikke skæres i bark eller ved, uanset om det er levende eller delvis udgået.

Inden for en afstand af mindst 10 m fra de to træers stamme skal jordoverfladen være urørt og må således ikke f.eks. skuffes, afskrabes, rives eller belægges med sand el.lign.

Ejerne skal fjerne træer og grene fra de to træers omgivelser, som ved beskygning eller på anden måde skader dem. Bortset herfra må der inden for en afstand af 150 m fra hvert af de to træer (for Kongeegens vedkommende dog begrænset til Strandvejen) ikke fjernes andre træer end nåletræer og andre vækster, der ikke forekommer naturligt på lokaliteten. Der må inden for samme afstand ikke opgraves, plukkes eller på anden måde fjernes buske og urter.

Uanset bestemmelserne i § 6, stk. 2, 2. pkt., må der ikke foretages oprensning af de eksisterende grøfter i de nævnte 150 m zoner, se dog § 19, stk. 4.

Storkeegen i afdeling 104 og Fasanbøgen i Fasangårdens Have:

Træerne, der er døde, må ikke fjernes, beskadiges eller skæmmes. Der må således f.eks. ikke afbrækkes, afskæres eller afhugges dele af træerne, og der må ikke skæres i dem. Der må ikke klatres i træerne eller stiges op på dele af dem.

Afdeling 131 B:

Fredningen er ikke til hinder for, at der etableres en udsigtskile mod fjorden.

Afdelingerne 164, 189 B og 337:

Efter omdrift af eksisterende sitkagran skal der forynges med naturligt forekommende danske løvtræarter, hvis arealet ikke holdes ubevokset. Herudover skal 0,87 ha bøg i afdeling 164 som vist med særlig signatur bevares i forlænget omdrift til år 2040.

Afdelingerne 169 A, 169 B, 170 og del af 340:

Hvis der foretages tyndingshugst, skal den tilrettelægges således, at der med tiden bliver genskabt udsigter fra vejen gennem skoven til strandengen.

Afdeling 187 B:

Hvis der sker tilplantning inden for den del af afdeling 187 B, som er vist på fredningskortet med signatur for fri drift, skal et 30 m bredt bælte ud mod vejen tilplantes med løvtrær.

Afdelingerne 204, 210, 217, 218 og 223:

Eg og bøg i disse afdelinger skal bevares i forlænget omdrift, d.v.s. mindst til år 2040. Udsigten fra Arnæsbakke i afdeling 223 kan genskabes.

§ 14. Offentlighedens adgang.

Bestemmelserne i naturfredningslovens § 55, stk. 2, finder anvendelse på offentlighedens ret til færdsel og ophold i skoven.

§ 15. Naturformidling.

Skov- og Naturstyrelsen drager omsorg for, at der passende

steder, herunder ved Kongeegen, Storkeegen og Snoegen samt ved afdeling 103, foretages begrænset og diskret skiltning til forståelse af naturen.

§ 16. Tilsyn.

Skov- og Naturstyrelsen fører tilsyn med overholdelsen af fredningsbestemmelserne for skoven.

§ 17. Naturpleje.

Skov- og Naturstyrelsen har ret til - såfremt ejeren ikke selv ønsker at foretage det fornødne - at lade foretage frihugning omkring solitærtræer, jfr. § 12, samt i alle skovbevoksede afdelinger bortset fra afdeling 103 og områder med fri drift at lade fjerne alle vækster, der ikke forekommer naturligt på lokaliteten. Det træ, der herved fremkommer, tilfalder staten v/ Skov- og Naturstyrelsen i det omfang, det er nødvendigt til dækning af omkostninger ved plejens udførelse. Et eventuelt overskud tilfalder ejeren.

Afsnit 6. Rådgivende udvalg og dispensation.

§ 18. Rådgivende udvalg.

Skov- og Naturstyrelsen nedsætter et udvalg bestående af repræsentanter for ejeren, Skov- og Naturstyrelsen, Naturfredningsrådet, Hovedstadsrådet og Danmarks Naturfredningsforening. Skov- og Naturstyrelsen udpeger blandt sine repræsentanter udvalgets formand og varetager udvalgets sekretariatsfunktioner.

Udvalget er rådgivende for ejeren og tilsynsmyndigheden i alle spørgsmål om drift og pleje af de fredede arealer. Udvalget skal have forelagt drifts- og plejeplaner for det fredede område, herunder udvisning af træer i forbindelse

med tyndingshugst i skovafdelinger med bestemmelser om forlænget omdrift, og kan behandle også andre spørgsmål vedrørende det fredede område. Udvalget træder sammen efter behov, dog mindst hvert andet år.

I tilfælde, hvor ejeren er i tvivl om, hvorvidt en foranstaltning i skoven er i overensstemmelse med fredningsbestemmelserne, og hvor spørgsmålet ikke kan afvente behandling i det rådgivende udvalg, har Skov- og Naturstyrelsen pligt til efter anmodning fra ejeren snarest og inden 4 uger at afgive en udtalelse herom.

§ 19. Dispensation.

En dispensation fra bestemmelserne i §§ 2-15 kan meddeles, når det ansøgte ikke vil komme i strid med fredningens formål, jfr. naturfredningslovens § 34.

Fredningsnævnet skal indhente en udtalelse fra Naturfredningsrådet, inden der træffes afgørelse om dispensation fra bestemmelserne i § 12 og bestemmelserne i § 13 om afdeling 103 og om Kongeegen, Snoegen, Storkeegen og Fasanbøgen.

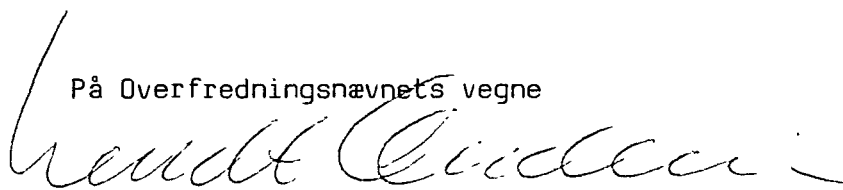
En dispensation fra forbudet i § 6, stk. 2, mod anlæg af nye grøfter eller dræn skal meddeles, hvis det efter indhentet udtalelse fra Naturfredningsrådet er ønskeligt for at imødegå fare for solitærtræerne som følge af forsumpning.

En dispensation fra forbudet i § 13 mod oprensning af eksisterende grøfter i afdeling 103 og omkring Kongeegen og Snoegen skal meddeles, hvis oprensningen er et nødvendigt led i større afvandingssystemer uden for de pågældende områder.

Overfredningsnævnet har ved anden afgørelse af dags dato fastsat erstatningen i anledning af fredningen til ialt 3.000.000 kr., hvortil kommer omkostningsbeløb og renter. Af disse beløb udreder staten 90 %.

Ifølge bestemmelserne i naturfredningslovens § 33 er fredningens gennemførelse herefter afhængig af, at Folketingets Finansudvalg giver tilslutning til erstatningens udbetaling.

På Overfredningsnævnets vegne

Bendt Andersen
overfredningsnævnets formand

Bilag til Overfredningsnævnets fredningsafgørelse af 21. oktober 1988, jfr. afgørelsens § 12.

Skema over solitärtræer i Jagerspris Nordskov
eksl. Dyrehavemosen

NR.	TRÆART	AFD.
1a	Bøg	223
1b	Bøg	223
1c	Bøg	223
1d	Bøg	223
1e	Bøg	223
1f	Bøg	223
2	Eg	223
3	Ask	218
4	Eg	218
5	Bøg	218
6	Eg	218
7	Eg	218
8a	Eg	218
8	Eg	218
9	Eg	210
10	Eg	204
11	Eg	219
12	Eg	219
13	Eg	204
14	Eg	204
15	Eg	204
16	Eg	204
17	Bøg	197
18	Eg	204
19	Eg	216
20	Eg	218
21	Eg	218
22	Bøg	223
23	Bøg	188
24	Eg	181
25	Bøg	172
26a	Eg	172
26b	Eg	172
27	Eg	172
28a	Eg	172
28b	Eg	172
29	Eg	172
30	Eg	173
31	Bøg	167
32	Bøg	167
33	Bøg	167
34	Bøg	167
35	Bøg	167
36	Bøg	167
37	Bøg	167
38	Bøg	167
39	Eg	168
40	Eg	168
41	Eg	178

NR.	TRÆART	AFD.
42	Eg	178
43	Eg	178
44	Bøg	178
45	Eg	178
46	Bøg	178
47	Bøg	180
48	Bøg	180
49	Ær	340
50a	Ær	340
50b	Ær	340
51	Eg	340
52	Eg	340
53	Eg	339
54	Ær	339
55	Lind	164
56	Eg	164
57	Eg	164
58a	Eg	164
58b	Eg	164
59	Bøg	164
60	Eg	164
61	Eg	164
66	Bøg	159
67	Eg	159
68	Bøg	164
69	Eg	164
70	Bøg	164
71	Skf	158b
72	Skf	158b
73	Skf	158b
74	Eg	160
75	Eg	158b
76	Skf	158b
77	Eg	158b
78	Eg	155
79	Eg	155
80	Eg	155
81	Eg	343
82	Eg	155
83	Bøg	164
84	Eg	164
101	Øsf	17
102	Øsf	17
103	Øsf	17
104	Øsf	17
105	Øsf	17
106	Øsf	17
107	Øsf	17
108	Øsf	17
109	Eg	16
110	Eg	36
111	Eg	36
112	Eg	100
113	Eg	100
114	Eg	100

NR.	TRÆART	AFD.
115	Eg	100
116	Eg	104
117	Eg	125
118	Eg	125
119	Eg	125
120	Eg	125
121	Eg	125
122	Bøg	125
123	Bøg	125
124	Bøg	125
125	Bøg	128
126	Bøg	127
127	Bøg	127
128	Bøg	127
129a	Bøg	127
129b	Bøg	127
129c	Bøg	127
130	Eg	127
131	Eg	127
132	Bøg	127
133	Bøg	127
134	Eg	127
135	Eg	127
136	Eg	131b
137	Eg	131b
138	Eg	131b
139	Eg	131b
140	Eg	131b
141	Eg	131b
142	Eg	131b
143	Eg	131b
144	Eg	131b
145	Eg	131b
146	Eg	131b
147	Eg	131b
148	Bøg	131b
149	Eg	131b
150	Eg	131b
151	Eg	131b
152	Eg	131b
153	Eg	131b
154	Eg	131b
155	Eg	133
156	Eg	133
157	Eg	133
158	Eg	133
159	Eg	133
160	Eg	133
161	Eg	133
162	Eg	133
163	Eg	133
164	Eg	133
165	Eg	133
166	Eg	133

NR.	TRÆART	AFD.
167	Eg	133
168	Eg	133
169	Eg	133
170	Eg	133
171	Eg	133
172	Bøg	133
173	Bøg	133
174	Bøg	133
175	Bøg	133
176	Bøg	133
177	Bøg	133
178	Bøg	133
179	Bøg	133
180	Bøg	133
181	Bøg	133
182a	Bøg	153
182b	Bøg	153
182c	Bøg	153
182d	Bøg	153
183	Bøg	153
184	Bøg	153
185	Bøg	153
186	Bøg	153
187	Bøg	153
188	Bøg	153
189	Bøg	153
190a	Bøg	153
190b	Bøg	153
190c	Bøg	153

Solitärtræer i "Dyrehavemosen"

NR.	TRÆART	AFD.
200	Eg	170
201	Eg	170
202	Eg	169A
203	Bøg	169A
204	Bøg	169B
205	Bøg	169B
206	Bøg	169B
207	Bøg	340
208	Bøg	169B
209	Eg	169B
210	Eg	169B
211	Eg	169B
212	Eg	340
213	Eg	340
214	Eg	169B
215	Eg	169B
216	Eg	169B
217	Bøg	169A
218	Eg	169A
219	Eg	169A
220	Eg	170
221	Bøg	170
222	Bøg	170
223	Bøg	170
224	Eg	170
225	Eg	170
226	Eg	170
227	Eg	170
228	Eg	170

Overfredningsnævnets afgørelse

af 21. oktober 1988

om erstatning i anledning af fredningen af
arealer af Jægerspris Nordskov, Jægerspris
Kommune, Frederiksborg Amt (sag nr. 2648/85).

Fredningsnævnet for Frederiksborg Amts Sydlige Fredningskreds har den 31. oktober 1985 truffet afgørelse om erstatning i anledning af den samtidig besluttede fredning af arealer af Jægerspris Nordskov tilhørende Kong Frederik den Syvendes Stiftelse på Jægerspris. Erstatning blev tilkendt ejeren med 800.000 kr. med renter fra den 8. februar 1980.

Fredningsnævnets afgørelse om erstatning er forelagt Overfredningsnævnet til efterprøvelse i medfør af naturfredningslovens § 25.

Ved anden afgørelse af dags dato har Overfredningsnævnet tiltrådt en fredning af området med en mindre regulering af fredningens geografiske udstrækning og med væsentlige ændringer af fredningsbestemmelsernes indhold.

Erstatningen må fastsættes til den nedgang i ejendommens handelsværdi ved kontant betaling, som fredningen med det nu fastsatte indhold medfører. Efter en samlet vurdering af fredningens betydning i så enesende findes der at være ydet ejeren fuld erstatning i anledning af fredningen, når erstatning tilkendes med 3.000.000 kr. med renter ef-

ter bestemmelsen i naturfredningslovens § 19, stk. 4, 1. pkt., d.v.s. fra 31. oktober 1985.

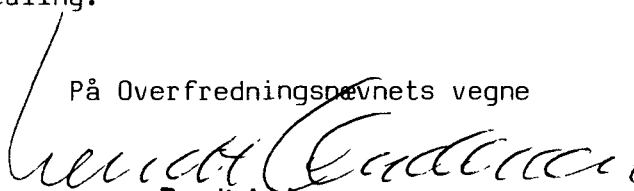
I godtgørelse for sagkyndig bistand under sagens behandling for Overfredningsnævnet tillægges der Kong Frederik den Syvendes Stiftelse på Jægerspris 45.000 kr.

Erstatningen på 3.000.000 kr. med renter og det tilkendte omkostningsbeløb på 45.000 kr. udredes med 90 % af staten og 10 % af Hovedstadsrådet.

I sagens behandling har deltaget 10 af Overfredningsnævnets medlemmer. De truffne beslutninger er enstemmige.

Det følger af naturfredningslovens § 33, at fredningens gennemførelse er afhængig af, at Folketingets Finansudvalg giver tilslutning til erstatningens udbetaling.

På Overfredningsnævnets vegne

Bendt Andersen
overfredningsnævnets formand

FREDNINGSNÆVNET>

31/10-1985

A f g ø r e l s e
af

31. oktober 1985

vedrørende fredning af dele af matr. nrr. 1 b, 2 a og 3 a samt
matr. nrr. 1 c, 1 ap, 1 aq og 3 c alle af Jægerspris Hovedgård,
Dråby,

truffet af

Fredningsnævnet for Frederiksborg Amts sydlige Fredningskreds

Sag F.S. 116/78 jfr. F.S. 106/72

Danmarks Naturfredningsforening fremsendte ved skrivelse af
29. december 1972 forslag til fredning af et ca. 360 ha stort
areal af de af Kong Frederik den Syvendes Stiftelse ejede area-
ler i Hornsherred.

Området er angivet på vedlagt kort og omfatter dele af matr.
nrr. 1 b, 2 a og 3 a samt matr. nrr. 1 c, 1 ap, 1 aq og 3 c alle
af Jægerspris Hovedgård, Dråby, og alle beliggende i det østlige
og nordøstlige kystlandskab i Hornsherred.

Den 11. januar 1980 har Danmarks Naturfredningsforening ud-
videt fredningsforslaget til at omfatte en større del af matr.
nr. 2 a.

I fredningsforslaget siges: "...Det pågældende område er i den
af statens konsulent i naturfrednings- og landskabssager udarbej-
dede landskabsanalyse af 1971 klassificeret i den værdifuldeste
landskabsbonitet, ligesom fredningsplanudvalgets landskabsanalyse
for Frederiksborg, Roskilde og Københavns amter fra maj 1971 vur-
derer arealerne på Hornsherreds nordøst- og østlige kyst som væ-
rende af højeste landskabsklasse.

Fredningsforslaget omfatter ... Et marint forland som er fremkommet efter landhævninger i stenalderen, efter at istidens enorme gletschere er smeltet væk.

Idag fremtræder landskabet med vidtstrakte flade, tildels våde strandenge og kystskove, som fortrinsvis består af blandet løvskov. Det er et område, som i format og kvalitet er helt enestående på Sjælland med en ca. 9 km helt ukompromiteret kyststrækning, og som i princippet demonstrerer den naturlige vegetationsudvikling efter istidens ophør.

Et levende levn fra fortidens skove er de gamle fredede ege i området:

Kongeegen (mellem 1.500 - 2.000 år gammel),
Storkeegen (ca. 900 år gammel) indenfor fredningsforslaget, og
Snoegen (ca. 600 år gammel) udenfor fredningsforslaget.

Den eneste kulturpåvirkning af nogen betydning, som har præget arealerne, har igennem århundrederne været kvægets græsning samt enkelte sporadiske skovplantninger.

I området er der tidligere fredet:

På matr. nr. 3 a Kongeegen, Storkeegen og Snoegen.

På samme matr. nr. er desuden Bredvig Mose ved Statsministeriets bekendtgørelse fredet.

Det er Danmarks Naturfredningsforenings opfattelse, at dette landskab opfylder betingelserne for en fredning i henhold til naturfredningslovens § 1, hvorfor foreningen skal nedlægge følgende fredningspåstand:

Bebyggelse skal ikke være tilladt.

Opsætning af boder, skure, master eller andre skæmmende indretninger må ikke finde sted.

Arealerne må ikke benyttes til camping.

Etablering af lossepladser, bilophugningspladser eller arealernes anvendelse til motorbaner, flyvepladser eller lignende skal ikke være tilladt.

Terrænformerne må ikke ændres ved afgravning eller opfyldning.

Ubevoksede arealer må ikke tilplantes.

På de arealer, der nu er bevoksede, må genplantning kun finde sted med løvtræer.

Yderligere afvanding af engene skal ikke være tilladt.

De påtaleberettigede skal uden omkostninger for ejeren kunne foranledige en ønsket naturtilstand opretholdt. Herunder at engene foranlediges afgræsset eller på anden vis plejes, samt at der udarbejdes en særlig driftsplan for skovarealerne, der specielt tilgodeser de videnskabelige og landskabsestetiske kvaliteters bevaring og udbygning. ..."

Nævnte fredningsforslag fremkom, efter at det daværende naturfredningsnævns formand under behandling af en sag vedrørende opførelse af et fasanhus på matr. nr. 3 a havde tilkendegivet, at nævnet ikke uden rejsning af en egentlig fredningssag ville have mulighed for at foretage noget mod det påtænkte fasanhus, som Danmarks Naturfredningsforening ikke kunne acceptere som en permanent bebyggelse.

Stiftelsens formand gav tilsagn om, at opførelsen af fasanhuset ikke ville blive påbegyndt før den 1. januar 1973.

I nævnsmøde den 26. januar 1973, i hvilket fredningsbegæringen blev fremlagt, støttede fredningsplanudvalget begæringen om fredning, som ejeren protesterede imod som værende unødvendig, og idet ejeren, hvis fredningen blev gennemført, gjorde krav på en betydelig erstatning efter herom indhentet sagkyndig erklæring. Ejeren gav tilsagn om ikke at ville foretage noget, der kunne vanskeliggøre eller hindre fredningens eventuelle gennemførelse, og sagen blev udsat på, at ejeren til nævnets orientering skulle fremkomme med et foreløbigt erstatningskrav samt på besigtigelse.

Den 19. oktober 1973 blev Kongeegen beskadiget ved storm- og regnvejr, således at det meste styrtede til jorden, hvorom Stiftelsen underrettede Naturfredningsrådet, der som dispenserende myndighed i henhold til fornævnte statsministerielle bekendtgørelse foretog besigtigelse den 14. november 1973. I skrivelse af 23. november 1973 fra Naturfredningsrådet er nævnt de foranstaltninger og driftsplaner, som Rådet og Stiftelsen er blevet enige om at iværksætte. I skrivelsens punkt 2 siges: "Ved Kongeegen, Storkeegen og Snoegen udføres understøtninger af de grenpartier, som skønnes at være udsat for at kunne brække. I træernes omgivelser drives skoven efter retningslinier, der

gennem selektiv hugst og selvforyngelse opretholder eller udvikler en åben, artsrig og etableret løvskov, hvor træer, der måtte true de gamle ege med skygge eller ved stormfald fjernes, og hvor udvalgte træer iøvrigt får lov at udvikles frit og opnå højest mulig alder. ..."

Danmarks Naturfredningsforening gjorde i skrivelse af 29. juli 1974 gældende, at Stiftelsen havde foretaget skovning i modstrid med fredningsforslagets intentioner, hvilket nævnet blev anmodet om at påtale, ligesom foreningen henstillede, at nærværende sag snarest afsluttedes.

Stiftelsen gjorde heroverfor gældende kun at have foretaget en almindelig gennemhugning indenfor det omhandlede skovstykke uden på noget punkt at have berørt arealets videnskabelige landskabsæstetiske kvaliteter, tværtimod havde hugsten haft en almindelig bevoksningsbevarende karakter. Iøvrigt henvises til Skovlovens § 9, jfr. § 6.

Stiftelsen fremsendte med skrivelse af 11. marts 1975 en af skovrider J. E. Due udarbejdet og den 24. februar 1975 dateret redegørelse vedrørende de af den da udformede fredningspåstand omfattede arealer i henseende til opmåling, anvendelse og bevoksning samt en vurdering af fredningspåstanden. Sammenfattende er arealet opmålt til 354,70 ha, hvoraf løvtræ 101,86 ha, nåletræ 11,37 ha, krat 14,21 ha og et som ubevokset betegnet areal stort 227,26 ha. Sidstnævnte areal omfatter 188,62 ha strandeng, 29,05 ha ager, 0,91 ha vand, 1,84 ha vej og 6,84 ha uden bevoksning.

I redegørelsen anføres følgende:

"... Fredningspåstanden indebærer en alvorlig forringelse af Stiftelsens muligheder for på rimelig vis at udnytte de erhvervsøkonomiske muligheder, som arealet indebærer. Denne forringelse kan imidlertid vanskeligt opgøres i øjeblikket. Fredningspåstandens krav om en bevaring og udbygning af videnskabelige og landskabsæstetiske kvaliteter indeholder ukendte krav, som eventuelt kan være af betydelig økonomisk rækkevidde. En specifikation af "ønsket naturtilstand" er også nødvendig. Stiftelsen er ikke på fornuftig, rimelig vis i stand til at vurdere de krav, der stilles til den, men må afvente, at disse specificeres nærmere. Den i

fredningspåstanden nævnte driftsplan for arealet må således foreligge, forinden man nøjere kan præcisere sit erstatningskrav. Man ville finde det rimeligt, om Danmarks Naturfredningsforening ... foranledigede nævnte driftsplan udarbejdet og i et sådant detailleret omfang, at en erstatningsberegning for rådighedsindskrænkning m. v. kan beregnes herud fra. Man ville finde det naturligt, om det tekniske arbejde hermed blev overdraget Dansk Skovforening's statistisk-økonomiske afdeling, der under arbejdet kunne samarbejde dels med Stiftelsen, dels med de for fredningen påtaleberettigede. ...

For nuværende kan Kong Frederik den VII's Stiftelse altså ikke fremsætte en eksakt specifikation af sit erstatningskrav, men man må antage, at ulemperne ved ikke at kunne udnytte arealet på en rimelig økonomisk måde må berettige en erstatning på indtil 2 mill. kroner, alt efter de påtænkte driftskravs omfang og art. ..."

Sluttelig spørges om Danmarks Naturfredningsforening har frafaldet sit krav til Naturfredningsnævnet om påtale af almindelige bestandsbevarende gennemhugninger.

Danmarks Naturfredningsforening supplerede fredningspåstanden ved i skrivelse af 20. januar 1976 at påstå forbud mod skydebaner i området.

Danmarks Naturfredningsforening supplerede fredningspåstanden ved i skrivelse af 4. marts 1977 at påstå forbud mod hugst i området af enhver art, før fredningsnævnets kendelse foreligger. Forbudet er begrundet med en påstand om, at Stiftelsen har foretaget skovning af birk, bøg og douglasgran i afdelingerne 126-125 og 101. I skrivelsen siges blandt andet: "... Hugsten i afdeling 126 ligeved Kongeegen har omfattet et antal meget store douglasgraner, plantet sidst i 1870-erne - formentlig nogle af de ældste douglasgraner på distriktet.

Hugsten af disse træer, bortset fra 2, der stod relativt nær Kongeegen, er i klar modstrid med de intentioner, som er indeholdt i fredningsforslaget ... ligesom hugsten er klart uoverensstemmende med de planforskrifter, som foreningens og fredningsplanudvalgets sekretariater i samarbejde med Naturfredningsrådet, foreningens videnskabelige udvalg og lokalkomiteen har udarbejdet, og som fremsendes til fredningsnævnet i nær fremtid. ..."

I skrivelse af 11. august 1977 fra Naturfredningsrådet til Stiftelsens formand siges: "... Stiftelsens bestyrelse har med en henvendelse af 1. juli 1977 forelagt Naturfredningsrådet en redegørelse af 27. juni 1977 ... vedrørende driftsforanstaltninger ved Kongeegen og Storkeegen.

Skovrider Due spørger heri, om rådet anser de hugster, der er foretaget omkring egne siden den fælles besigtigelse i 1973, for at være i overensstemmelse med fredningsbestemmelserne.

Naturfredningsrådet finder ikke, at der er anledning til at kritisere de foretagne hugster omkring de to fredede ege; driftsforanstaltningerne her er i overensstemmelse med fredningens formål og med aftalen i 1973. ..."

Danmarks Naturfredningsforening fremsendte med skrivelse af 18. november 1977 forslag til planforskrifter for dele af Jægerspris Nordskov og nyt kortbilag. I fremsendelsesskrivelsen siges: "... Disse kystskove er hovedsagelig forskelligaldrende blandingsbevoksninger af løvtræer bestående af eg, ask, bøg, ær, birk, elm, spidsløn, el, hassel m. m. med enkelte selvsåede rødgraner, og hvor også pilearter, tjørn, benved, tørst, slåen m. m. spiller en rolle, især i randskoven.

I samspillet med de flade strandenge med stenstrømninger og undertiden med en marsklignende vegetation rummer området en økologisk og visuel diversitet, som i dag hverken kan findes i stats- eller i privatskovene.

For at fastholde og udbygge dette i fremtiden, har foreningen i fredningspåstanden indføjet følgende passus: " De påtaleberettigede skal uden omkostninger for ejeren kunne foranledige en ønsket naturtilstand opretholdt. Herunder at engene foranlediges afgræsset eller på anden vis plejes, samt at der udarbejdes en særlig driftsplan for skovarealerne, der specielt tilgodeser de videnskabelige og landskabsæstetiske kvaliteters bevaring og udbygning." ...

Den bærende tanke i disse forskrifter har været, at de naturhistoriske-, pædagogiske- og æstetisk/rekreative hensyn skulle have en afgørende vægt. Alsidigheden og variationen er søgt opretholdt og udbygget, blandt andet i de uensaldrende multikulturer (i modsætning til den almindeligt forekommende ensaldrende monokultur),

hvor mange økologiske nicher forekommer til gavn for forskning og undervisning og til glæde for det natursøgende publikum. ..."

Fredningspåstanden er herefter suppleret med nævnte planforskrifter, som ved skrivelse af 1. marts 1979 er erstattet af en samtidigt af foreningen fremsendt oversigt ændret efter besigtigelse den 30. oktober 1978.

Besigtigelsen den 30. oktober 1978 blev aftalt på et møde den 6. januar 1978 foranlediget af Naturfredningsrådet med det formål at høre Stiftelsens reaktion på det af Danmarks Naturfredningsforening ved skrivelse af 18. november 1977 udarbejdede forslag til fredningsbestemmelser. Ifølge det den 23. januar 1978 daterede referat er skoven en kulturskov, hvor det meste er plantet, men som ifølge Danmarks Naturfredningsforening indeholder væsentlige levn af en naturskov, som har stor interesse. Endvidere fremgår, at nærværende sag er rejst blandt andet for at forhindre opførelse af det tidligere nævnte fasanhus, som helt er opgivet af Stiftelsen. Stiftelsens repræsentanter protesterede fortsat mod fredning, fordi fasanhuset er opgivet, og det ikke kan påvises, at Stiftelsen nogensinde har forsømt at holde hævde over det, som foreslås fredet. Hensigten med skovens udnyttelse er almindelig skovdrift, som blandt andet omfatter produktion af pyntegrønt. Naturfredningsrådets repræsentant udtalte, at man under rådets ekskursion i skovene i sommeren 1977 havde fået det indtryk, at Stiftelsen i høj grad har søgt at værne om naturværdierne i Jægerspris-skovene.

Der var enighed mellem repræsentanterne for Naturfredningsrådet, Fredningsstyrelsen og Fredningsplanudvalget om, at de udpegede arealer burde bevares ved fredning.

Repræsentanterne for Naturfredningsrådet og Fredningsstyrelsen fandt det nødvendigt at få udarbejdet mere præcise og administrerbare driftsforskrifter, som så vidt muligt skal være hensigtsmæssige for begge parter.

Danmarks Naturfredningsforening klagede påny i skrivelse af 26. april 1978 over Stiftelsens hugst som værende i strid med det nedlagte hugstforbud af 4. marts 1977 og planforskrifterne fra november 1977 og foreslog nævnsmøde til drøftelse af sagen med henblik på eventuel politianmeldelse mod Stiftelsen.

Med skrivelse af 3. september 1979 fra Stiftelsen modtog nævnet skovrider J. E. Dues bemærkninger af 10. marts 1979 til de med Danmarks Naturfredningsforenings skrivelse af 1. marts 1979 fremsendte planforskrifter. I skrivelsen kritiseres udtrykket "let plukhugst", som ikke tjener til at klarlægge planforskrifterne, ligesom det gøres gældende, at der for tyndingsbevoksninger ikke ved besigtigelsen var indvendinger mod gennemhugst som almindelig bestandsplejende foranstaltning i de tilfælde, hvor ønsket om anden drift ikke fremgår af planforskriften. Iøvrigt påpeges uoverensstemmelser mellem skovriderens notater ved besigtigelsen og planforskriften.

Naturfredningsnævnet bestående af formanden, dommer Lis Lauritsen og nævnsmedlemmerne Erik Larsen og Karin Brandt-Møller holdt møde i sagens anledning den 13. september 1979 og efterfølgende besigtigelse.

Danmarks Naturfredningsforening fastholdt fredningspåstanden med tilføjelse om, at man havde overvejelser om at begære fredningssag rejst i endnu større omfang. Stiftelsen fastholdt påstanden principalt om frifindelse for fredning, subsidiært krav om erstatning ikke over 4 mill. kroner og iøvrigt efter opgørelse under medvirken af sagkyndigt organ. Der henvises om det på mødet passerede til det herom fremlagte referat.

Da skovrider J. E. Due på mødet oplyste, at skoven trængte til gennemhugst efter ikke at have været rørt siden fredningssagens rejsning, og Danmarks Naturfredningsforening udtalte, at man med forslaget af 29. december 1972 ikke tilsigtede at forbyde hugst, men at sikre, at skovenes særlige kvaliteter med de meget blandede bevoksninger med rigt varierede træsorter i Strandskoven bevares uanset eventuelle driftsøkonomiske interesser i øget hugst, drøftedes på nævnsmøde den 26. oktober 1979 en af skovrideren udarbejdet liste af 5. oktober 1979 over bevoksninger til snarlig gennemhugst og Danmarks Naturfredningsforenings skrivelser af 16. og 23. oktober 1979 til nævnet. Ifølge skrivelsen af 16. oktober 1979 er målet at opnå uensaldrede, varierede blandingsbevoksninger, hvor foryngelserne tilstræbes etableret holmevis på forskellige tidspunkter med et bredt spektrum af træarter. Planforskrifterne af 30. oktober 1978 som uddybet den 13. september 1979 er foreningens overordnede mål med fredningen. Ifølge skrivelsen af 23. oktober 1979 vil foreningen principielt ikke modsætte sig

den af Stiftelsen foreslåede hugst, dog at behandlingsforskrifterne i afd. 35 a9 bøg 90-120 år, afd. 100 c6 ask m. birk m. m., afd. 127 c8 ask og e8 birk fastholdes.

Under mødet den 26. oktober 1979 fremlagde Naturfredningsrådet skrivelse af 25. oktober 1979. Skrivelsen er sålydende:

"Generelt kan rådet støtte, at det gennem fredningsbestemmelser sikres, at de af fredningspåstanden omfattede skov- og strandarealer bevares for eftertiden som løvskov og eng, og at der gennem særlige bestemmelser for visse afdelinger tilstræbes bevaring eller udvikling af biologisk-økologisk righoldige skovsamfund.

Specielle afdelinger og objekter har særlig stor naturvidenskabelig interesse eller har fredningsværd af historiske eller æstetiske årsager; men vigtigst er det at påpege hele denne strækningens værdi som naturressourcer og refugium for vild flora og fauna. Beliggenheden i en iøvrigt stærkt kulturpræget del af landet og nær den ekspanderende hovedstad forstærker betydningen heraf og begrunder yderligere ønsket om en varig sikring og udvikling af områdets naturindhold.

Områdets kvaliteter i naturfredningsmæssig henseende er udover de naturgivne forudsætninger et resultat af de ekstensive driftsformer i form af sparsom hugst og græsningspåvirkning, som gennem århundreder har gjort sig gældende. Hertil kommer de hensyn, som Stiftelsen har taget til skovstrækningens særlige kvaliteter, og som har udmøntet sig i de frivillige fredningsservitutter påhvilende den urskovsprægede afd. 103 (Bredvig Mose) og de ældste ege med omgivelser, ligesom andre gamle og overvejende naturlige bevoksninger samt enkelttræer er blevet skånet for hugst.

Mens det må erkendes - og i høj grad anerkendes -, at Stiftelsen hidtil har forvaltet dette områdes naturværdier på en særdeles fremsynet og ansvarlig måde, må det samtidig konstateres, at ingen fremtidig bestyrelse og skovforvaltning vil være bundet til særlige driftsformer udenfor de hidtidige fredninger i skoven. Derfor må Rådet stærkt anbefale, at fredningssagen fremmes.

Specielt har Rådet følgende at bemærke til fredningspåstanden:

Den 30. oktober 1978 deltog repræsentanter for Rådet i en besigtigelse sammen med skovrider Due ... og repræsentanter for

Naturfredningsforeningen.

Formålet var at opnå enighed om formuleringen af påstandens driftsmæssige afsnit. Herefter foretog Naturfredningsforeningen ændringer i ordlyden og udsendte de reviderede forslag til planforskrifter 1. marts 1979. Heri savner Rådet følgende ændringer af formuleringen (understregninger):

afd. 17, skovfyr:	bevares som blandingsskov af <u>løvtræ</u> , svag plukhugst i løvtræ tilladt, bev. af såvel <u>skov-</u> som korsikansk fyr <u>til død</u> .
afd. 34, ubevokset agerjord:	<u>eventuel opvækst skal fjernes</u> .
afd. 35, bøg:	<u>successiv foryngelse med løvtræ</u> .
eg:	<u>hugst efter aftale med fredningsmyndighederne</u> .
ask:	<u>renafdrift forbudt</u> .
afd. 36, eg:	<u>som afd. 35 eg</u> .
afd. 126, ask 8:	bevares - <u>som afd. 103</u> .
birk 8:	bevares - <u>som afd. 103</u> .
douglas:	<u>bevares iøvrigt som afd. 103</u> .
krat:	bevares <u>som afd. 103</u> .
afd. 127, 131, 133, ask 8:	<u>tyndingshugst tilladt, pletvis foryngelse ingen renafrift</u> .
afd. 164, sitka:	afdrives inden 1990, selvfor yngelse med løvtræ.
afd. 169, 170:	<u>ask må fjernes, eventuel genindførelse af græsning</u> .
afd. 104, mose:	<u>bevares ubevokset</u> .

Med baggrund i drøftelserne ved besigtigelsen den 30.10.1978 og på nævnsrådet den 13.09.1979 skal Rådet foreslå at ordene "plukhugst" og "svag plukhugst" generelt erstattes med "selektiv hugst". Det må iøvrigt forudsættes at normal tyndingshugst er tilladt, hvor ikke andet er nævnt.

Rådet vil endvidere foreslå at afd. 205 og 219 (strandeng) skal henligge uden græsning og med naturlig indvandring af træer uden fremtidig hugst med det formål at fremme en naturlig udvikling på et strandnært område. ..."

Der opnåedes på mødet enighed om at foretage den i skrivelse af 5. oktober 1979 nævnte hugst med undtagelse af hugst i de i Danmarks Naturfredningsforenings skrivelse af 23. oktober 1979 nævnte afdelinger, dog at kravet om hugstforbud i afd. 35 a9 blev frafaldet som værende fejlagtigt angivet.

I nævnsmøde den 11. januar 1980 udvidede Danmarks Naturfredningsforening fredningspåstanden til også at omfatte "Kohaven", hvorved er sket en udvidelse af den påståede fredning af matr. nr. 2 a. Stiftelsen fastholdt sin principale påstand om frifindelse for fredning. Naturfredningsrådet udtalte, at man ikke ville hindre almindelig skovmæssig drift. Iøvrigt henvises om det på mødet passerende til det herom fremlagte referat, hvortil Naturfredningsrådet og Danmarks Naturfredningsforening i skrivelser af 17. september og 3. november 1980 har fremsendt korrektioner.

Danmarks Naturfredningsforening fremsendte den 8. februar 1980 revideret arealfortegnelse med forslag til planforskrifter foranlediget af mødet den 11. januar 1980.

Planforskrifterne for dele af Jægerspris Nordskov og Kohaven er herefter sålydende:

"Arealfortegnelse med forslag til planforskrifter for dele af Jægerspris Nordskov og Kohaven.

(ændret efter besigtigelse d. 30.10.1978)

Korrigeret efter nævnsmødet d. 11.1.1980.

Registrering:

afdeling	areal ha.	anvendelse	alders- klasse	bemærkninger	fremtidig drift jfr. kortbilag
13	4,19	agerjord			bevares ubevokset (uden træer og buske)
del af 14	0,60	agerjord			do.
" " 14	1,44	agerjord		sv.for vejen- inddrages i fredningen	do.
17	0,90	birk	1		fortsat løv
	1,37	el og ask	3		fortsat løv
	1,48	skovfyr	7	bevoksnings- grad 90	bevares som blan- dingsskov, selektiv hugst i løvtræ til- ladt, bev.af såvel skovfyr som kors- kansk fyr til død.

afdeling	areal ha.	anvendelse	alders- klasse	bemærkninger	fremtidig drift jfr. kortbilag
ud for 17	0,15 0,28 14,80	krat, hassel vej strandeng			fortsat løv. bevares i princip ubevokset.
34	0,13 0,26 0,50 0,89 0,44	el poppel ubevokset agerjord krat, hvidpil, ask	2	rødstenslod	fortsat løv. fortsat løv. fortsat løv. bevares ubevokset. fortsat løv.
ud for 34	0,17 0,01	vej eg		solitærtræ vest for vej inddrages i fredningen	
35	1,26	bøg	9	formentlig ældre	fortsat løv.
Lille Es- kemose	0,43	eg	ov.15	bevoknings- grad 80 (med slet bøg)	bev. til død. Tyn- dingshugst anvises af Naturfr.rådet ef- ter distriktets anmodning
	3,29	ask	8	bevoksnings- grad 80	fortsat løv - renaf- drift forbudt.
	0,41	el	1		fortsat løv.
	0,70	poppel			fortsat løv.
	2,05	poppel	2		fortsat løv.
	0,12	rødgran	4		løvtræspligt efter afdrift.
	0,11	sitka	4		do.
	0,47	ubevokset			løv.
	0,46	krat		lidt slet gl. bøg og eg	fortsat løv.
	0,13	vej			
36	0,49	eg	ov.15	bevoksnings- grad 80 (med slet bøg)	bev. til død. Tyn- dingshugst anvises af Naturfr.rådet ef- ter distriktets an- modning

areal- ha.	anvendelse	alder- klasse	bemærkninger	fremtidig drift jfr. kortbilag
Lille Es- kemose	1,93 ask, bl. løv	8		fortsat løv.
	0,50 birk	8		fortsat løv.
	0,13 rødgran	4		løvtræspligt efter afdrift.
	0,96 ubevokset			løv.
	0,68 krat		lidt slet bøg og eg	fortsat løv.
40	0,10 vej			
	0,40 ask	1		fortsat løv.
	2,10 ask	3		fortsat løv.
	0,15 birk	4		fortsat løv.
	3,37 rødgran	2		frit.
	0,13 ubevokset			løv.
	0,25 krat			fortsat løv.
udfor 35/ 40	18,10 strandeng			bevares i princip ubevokset.
del af 41	0,66 bøg	ov.15	slet formet	bevares til død) fortsat løv.
	0,13 eg	9	slet formet	bevares til død) fortsat løv.
	0,13 el	3		fortsat løv.
	0,06 ubevokset			ubevokset
	0,19 krat			fortsat løv.
100	0,10 vej			
	0,21 birk	5		fortsat løv.
	1,09 birk	6	m. ask hullet	fortsat løv. Blan- dingsskov bev.
	3,72 ask	6	med birk	fortsat løv - selek- tiv hugst do. Gl. eg bevares - fri. lægges jfr. kort.
del af 101	3,70 bøg	ov.15		bev.urørt til død - fortsat løv.
	0,41 eg	ov.15		bev.urørt til død - fortsat løv.
	0,15 ask		bevoksnings- grad 80	fortsat løv.
	0,13 ask	8		fortsat løv.
	0,14 birk	8		fortsat løv.
	0,39 vej			

afdeling	areal ha.	anvendelse	alders- klasse	bemærkninger	fremtidig drift jfr. kortbilag
103(fredet Bredvig Mo- se	3,40	bøg	ov.15	ellehuller, sletform. askeindbl.	fortsat løv.
	2,83	el	8		fortsat løv.
	1,25	krat		gl.sleteg, ask og el	fortsat løv.
	0,08	vej			
104 (fredet)	1,29	bøg	ov.15	uensaldr. storkeeg	bevares bev.-fredet i h.t.Stats- min. bekendt af 4.10.1956
	0,23	eg	1	hullet	bevares
	0,76	ask	9		bevares Store bøger og ege bev. jfr. Naturfr rådets skr.
	0,38	ask	6	elleind- blanding	bevares
	4,31	birk	5	askeindbl.	bevares af 23.11. 1973.
	0,09	vej			
udfor 100/ 103/104	18,45	strandeng			bevares i princip ubevokset.
125 (fredet)	0,44	bøg	8	sletform. birkeindbl.	bevares som afd. 104.
	1,62	ask	1	overstandere af ask/birk	bevares som afd. 104.
	2,35	ask	8	bev.grad 70, birkeindbl.	bevares som afd. 104.
126 (fredet)	0,65	ask	1	overstandere af ask/birk	bevares som afd. 104.
	1,26	ask	8	bev.grad 60, Kongeeg indtil linie NS 200 m Øst for	bevares som afd. 104.
	0,23	birk	8		bevares som afd. 104.
	0,12	douglas	9	er fældet	løv.
	0,38	krat			bevares som afd. 104.
127	1,10	ask	8	bev.grad 60, birkeindbl.	selektiv hugst - fortsat løv.
	1,52	birk	8		selektiv hugst - fortsat løv.
	0,14	krat			fortsat løv.
131B	0,50	ask	8	bev.grad 80, birkeindbl.	fortsat løv - plet- vis foryngelse till.
	0,38	ær	2	spredte overst. af birk	fortsat løv.
	2,02	birk	6		fortsat løv.
	0,41	ubevok.			løv.

areal ha.	anvendelse	alders- klasse	bemærkninger	fremtidig drift jfr. kortbilag
133 Kalkovn- mosen	0,46	bøg	5	svag plukhugst - fortsat løv.
	0,13	bøg	14	bev. til død.
	3,05	ask	8	bev.grad 70, birkeindbl.
	0,34	ær	8	bøge/birke- indbl.
	0,06	birk	6	do.
	0,26	lærk	1	frit.
	0,38	lærk	3	frit.
	0,50	sitka	2	frit.
udfor 125/ 126/127/ 131B/133	39,07	strandeng		bev. i princip ubevokset.
153	0,12	bøg	3	fortsat løv.
	0,55	bøg	5	fortsat løv.
	0,14	bøg	14	bevares til død.
	1,64	ask	3	fortsat løv.
	0,92	ask	5	birkeindbl.
	0,82	sitka	3	birkeindbl.
Overfor 153	0,01	3 bøge	ov.15	sammenvoksede inddr.i fredn.
154	1,08	bøge	5	fortsat løv.
	5,04	ask	3	birkeindbl.
155	0,35	ask	2	fortsat løv, gl. eg frihugges.
	2,24	ask	3	fortsat løv.
	0,50	el	3	stødsrud
udfor 153/ 154/155	28,76	strandeng		bev.i princip ube- vokset.
160	0,10	el	3	fortsat løv.
	0,25	ubevokset		bev. utilpl. Solitär- trær bev.
	4,06	ager		gl.vildtfo- gedlod
336	1,82	ager		bev. i princip ubevokset

afdeling	areal ha.	anvendelse	alders- klasse	bemærkninger	fremtidig drift jfr. kortbilag
164	0,13	bøg	13		bev.til død.*
	0,74	bøg	ov.15	sletformet	bev.til død.* *) Aktiv pleje på- krævet. fortsat løv.
	1,23	ask	3		fortsat løv. Hugst for særlige store træer.
	0,40	ask	5	birkeindbl.	fortsat løv. Hugst for særlige store træer.
	0,35	el	6		fortsat løv.
	0,15	rødgran	8	bev.grad 70 - i opløsning	løvskov efter afdrift
	0,21	sitka	1		afdrives frit inden 1990 dernæst løv el- ler ubevokset.
	0,23	ubevokset			fortsat løv.
	0,70	do.		sø	oprensning af sø.
337	0,70	el	1		fortsat løv.
	1,58	sitka	1		afdrives frit inden 1990 dernæst løv el- ler ubevokset.
	0,86	eng			bev. ubevokset.
	0,17	vej			
338	0,16	vandhul			
	4,67	eng			bevares ubevokset.
	0,05	vej			
339	0,13	el	1		fortsat løv.*
	0,79	bl. løv			fortsat løv.*
	0,57	krat			fortsat løv.* *) Alle store træer bevares over 40 cm i 1,3 m's diam. 1 lind v.dæmning bev. og gives plads.
340	0,31	el	2		) Som 170, dog haven) bibeholdt + fasan- bure. Store træer) i grupper bevares.)
	0,62	ubevokset			
	0,96	ager			
	2,14	krat			
342	0,07	vandhuller			
	14,04	strandeng			bev.i princip ubev.
	0,09	vej			

afdeling	areal ha.	anvendelse	alders- klasse	bemærkninger	fremtidig drift jfr. kortbilag
169A	1,09	eg	ov.15	spredt	)
	0,13	birk	7		)
	0,43	el	3		)
	0,72	el	4	birkeindbl.	)
	0,33	ubevokset			)
	0,56	krat		enk. gl. ege	) Landskabspleje med henblik på
169B	1,24	el	1	birkeindbl.	) evt. at genskabe
	0,36	ubevokset			) eng med store
	0,83	krat		enk. gl. ege	) træer. Udenfor
170	1,30	eg	ov.15	spredt	) alm. skovdrift.
Dyrehave- mose	0,19	ask	7		) Hugst kun efter tilladelse. Ask må fjernes.
	1,89	birk	7	uens, lidt bøg, ask og ær	)
	0,82	el	4	birkeindbl.	)
	0,75	ubevokset			)
	2,44	krat		enk.gl.ege, birk og el	)
overfor 170	0,01	eg	ov.15		bevares.
171	9,85	strandeng		gl.dyrehave- eng	bev.i princip ubev., dog accepteres det ekst. anderl.
	0,08	vandhul			
172	0,35	bøg	8	lærkeindbl.	bøg omdrift 150 år - lærk må fældes.
	1,99	ask	7		fortsat løv - Ege bevares.
	2,08	ær	2	lidt overst. af ask	fortsat løv - over- standere må afdrives.
	0,75	birk	6		fortsat løv.
	0,40	lærk	6		løv efter omdrift.
	0,50	ubevokset			bev. ubev. - stor eg i have bev.
173	6,36	strandeng			bev. ubev. - hegn mod 181 bevares.
	0,15	krat			fortsat løv.
181	7,84	ager			bev. ubev.
	3,21	strandeng			bev.i princip ubev. hegn mod 186 bevares
	0,13	krat			fortsat løv.
	0,19	vej			

deling	areal ha.	anvendelse	alders- klasse	bemærkninger	fremtidig drift jfr. kortbilag
186	6,19	ager			bev. ubev.
	3,30	strandeng			bev. i princip ubev.
189A	6,16	strandeng			do.
overfor 189A	3,7	ager			bev. ubev.
189B	0,25	sitka	2		løv efter afdrift.
	0,01	bøg		solitärtræ	bev. til død.
	0,33	ubevokset		fold	bev. ubev.
	0,27	krat			løv
204	1,34	bøg	10	eg sydlige lod	omdr. i 150 år, tyn- dingshugst tilladt. Fortsat løv.
	0,47	birk			fortsat løv.
	0,35	el			do.
	0,41	sitka			frit
	3,19	krat		hullet uens opvækst af bøg, ask og birk	bl. løv bev. - selek- tiv hugst tilladt. Ask må hugges - dog bev. enk. frøtræer.
	0,15	ubevokset		mose	bevares ubevokset.
205	5,29	strandeng			bev. i princip ubev.
210	2,13	bøg	8		løv omdr. 150 år - tynding tilladt.
	2,75	eg	11	bev. grad 80	løv omdr. 200 år - tynding tilladt.
217	2,62	bøg-birk	6		omdr. 150 år - løv fortsat.
218	0,37	bøg-birk	8		løvtræ omdr. 150 år.
	4,91	ask	9	løvtræ, 80 indbl. især birk	som 204 (3,19). Ud- sigten fra Arnæs- bakke kan genskabes. Hægebøg bev. Ask må hugges. Enk. frøtræer bevares.
	0,95	sitka			frit.
overfor 217	0,01	eg	ov. 15	solitärtræ inddrages i fredning	bevares - frihugges.
223	0,46	bøg	7		randbevoksning bev. fortsat løv.
	0,99	bøg	10		gradvis naturforyn- gelse.
	0,75	ær			løv - 1 gl. eg ved sti bev. - frihugges

afdeling	areal ha.	anvendelse	alders- klasse	bemærkninger	fremtidig drift jfr. kortbilag
syd f.223	2,50	ager			bevares ubevokset.
udfor 218/ 223/210	10,66	strandeng			naturlig succession tillades.
øst for ager	5,04	strandeng			naturlig succession tillades.
Ialt	359,33 ha.				
=====					

Fremtidig drift jfr. kortbilag:

Hele området: Generelt kun hugst af eg 30 cm i diam. 1,30 m's højde efter an-
visning i hele området.

Ved foryngelse skal selvfor yngelse tilstræbes.

Strandengene: Landskabspleje foretages. Levende hegn, solitærtræer, buske,
tjørn, slåen m. m. bevares.

Den selektive hugst skal foregå under hensyntagen til formålsformuleringen i
Danmarks Naturfredningsforenings skrivelse til nævnet af 18.11.1977 og 29.12.
1972."

Med skrivelse af 9. april 1981 fremsendte Stiftelsen skovrider
J. E. Dues kommentarer af 14. marts 1981 til disse planforskrifter,
som efter det oplyste er modtaget den 13. november 1980 fra Dan-
marks Naturfredningsforening.

I skrivelsen af 14. marts 1981 siges:"... I arealopgivelserne
er enkelte små fejl, som går igen fra tidligere fortegnelser, og
som ikke er særlig betydningsfulde. ... Bemærkningerne i de for-
skellige afdelingslitra om fremtidig drift er i overensstemmelse
med de notater, som jeg gjorde under nævnsmødet med følgende
(mindre) undtagelser:

Afd. 100	1.09 ha.	birk	Ordene "blandingsskov bev." udgår.
	3.72 ha.	ask	Ordet "do" udgår.
Afd. 131B	0,50 ha.	ask	Ordene "ved renaftdrift" mangler.
Afd. 133	0,46 ha.	bøg	Ordene "svag plukhugst" udgår.
Afd. 172	0,35 ha.	bøg	Ordene "tynding i bøg tilladt" mangler.
Afd. 181	3,21 ha.	strandeng	Vedrørende hegn mangler ordene "men må beskæres.
Afd. 205	5,29 ha.	strandeng og tilsvarende strandeng 10,66 ha.	
			øst for afd. 210, 218 og 223 ændres

til ordlyden i Naturfredningsrådets skrivelse af 25/10 1979: "Skal henligge uden græsning og med naturlig indvandring af træer uden fremtidig hugst med det formål at fremme en naturlig udvikling på et strandnært område."

... Selv om det er en mindre ting, vil jeg lige minde om, at hugstforbudet for ege skulle gælde helt ned til 30 cm brh, hvad der kan hindre en udvikling af større ege - jfr. ønsket om frihugning af solitære ege.

Jeg er enig i, at ordlyden "selektiv hugst" bør defineres, men arealfortegnelsens slutbemærkning, at "Den selektive hugst skal foregå under hensyntagen til formålsformuleringen i Danmarks Naturfredningsforenings skrivelse til nævnet af 18/11 1977 og 29/12 1972" finder jeg ikke heldig.

I Danmarks Naturfredningsforenings skrivelse af 18/11 1977 hedder det: "Den bærende tanke i disse forskrifter har været, at de naturhistoriske-, pædagogiske- og æstetisk, rekreative hensyn skulle have en afgørende vægt. Alsidigheden er søgt oprettet og udbygget bl. a. i de uensaldrende multikulturer (i modsætning til den almindeligt forekommende ensaldrende monokultur), hvor mange økologiske nicher forekommer til gavn for forskning og undervisning og til glæde for det natursøgende publikum."

Jeg synes ikke, at denne ordsammensætning er den klare driftsforskrift, som skulle tilstræbes på nævnsmødet. ... Forskellige interessegrupper kan ud fra deres særlige ønsker give anledning til fortolkningstvist.

Sagen drejer sig vel om at forene skovbruget med andre hensyn også i fremtiden, og jeg finder følgende formulering mere hensigtsmæssig: "Ved selektiv hugst skal for de nævnte afdelinger forstås en tynding og en skovdrift, der, videst muligt byggende på naturlig løvtræsopvækst, tilstræber stor dimensions-, træartsvis- og aldersmæssig spredning i bevoksningerne. "Dette vil sikre, at disse arealer fortsat vil blive drevet som et skovbrug som hidtil, og om hvilken jeg må antage, at Naturfredningsrådets bemærkninger gælder: "... det må erkendes - og i høj grad anerkendes - at Stiftelsen har forvaltet dette områdes naturværdier på en fremsynet og ansvarlig måde."

Iøvrigt må det bemærkes, at driftsforslagene for nogle områder næppe er ganske i overensstemmelse med skovloven. ..."

Nævnet modtog med skrivelse af 3. august 1981 fra Dansk Skovforening kopi af den til Jægerspris Skovdistrikt fremsendte specificerede opgørelse over de tab, som fredningen vil påføre skovdistriktet opgjort til ialt kr. 2.410.033,-, som ifølge Danmarks Naturfredningsforenings skrivelse af 19. maj 1982 bør reduceres drastisk.

Skrivelsen af 19. maj 1982 indeholder af betydning for fredningspåstanden følgende bemærkninger:"... Man har endvidere forudsat ... at når der kræves fortsat løv, så genkultiveres der med samme træart. Dette er en gal forudsætning, idet genkultiveringen kan ske med enhver løvtræart. Foryngelsen forudsættes endvidere at skulle ske ved plantning. Dette er ikke nogen nødvendighed. Man ser gerne en naturlig foryngelse, der er uensartet og uensaldrende. For arealer med nål, der pålægges krav om foryngelse med løv, er der forudsat genkultivering med bøg. Dette er ligeledes en gal forudsætning. Genkultiveringen kan ske med enhver løvtræart.

... angives det som en forudsætning, at de løvtræbevoksninger, der påføres fredninger, genkultiveres med samme træart. Også denne forudsætning er ukorrekt, idet genkultivering kan ske med enhver løvtræart efter oplægget. ..."

Sidstnævnte gruppe omfatter eksempelvis krav til omdriftsalder.

Dansk Skovforening har i skrivelse af 19. juli 1982 her til udtalt:"Med hensyn til valg af kulturtræart i løvtræbevoksningerne hævder Danmarks Naturfredningsforening, at Jægerspris Skovdistrikt har frie hænder. Dette fremgår dog ikke klart af det foreliggende fredningsforslag, der på dette område kan give anledning til fortolkningsuoverensstemmelser fremover vedrørende driften af området. ..."

Naturfredningsnævnet anmodede Fredningsstyrelsen om en udtalelse om erstatningskravets størrelse, og i nævnets skrivelse siges videre:"... skal man derhos udbede sig en udtalelse om, hvorvidt de nævnte planforskrifter i deres helhed er nødvendige til sikring af det af Danmarks Naturfredningsforening i skrivelse af

18. november 1977 ... tilsigtede formål med fredningen eller om planforskrifterne kan reduceres således, at nogle arealer kan udgå enten som værende uden fredningsmæssig interesse eller fordi der er flere ensartet bevoksede arealer, hvis antal kan begrænses, og i bekræftende fald, hvilken indflydelse dette vil kunne få på erstatningskravets størrelse.

Under henvisning til skovrider Dues skrivelse af 14. marts 1981 ... sammenholdt med Naturfredningsrådets skrivelse af 25. oktober 1979 ..., hvorefter Jægerspris Stiftelse hidtil har forvaltet områdets naturværdier på en særdeles fremsynet og ansvarlig måde, skal man endvidere forespørge, om planforskrifterne kan reduceres i et sådant omfang, at fredningsmæssige hensyn og hensynet til skovdriften kan forenes og i bekræftende fald, hvilken indflydelse dette vil få på erstatningskravets størrelse. ..."

Fredningsstyrelsen oversendte nævnets skrivelse til Skovstyrelsen, der har indhentet udtalelse fra Farum Skovdistrikt. I skrivelse her fra af 8. december 1983 og supplerende skrivelse af 23. august 1985 siges: "... Ifølge foreningens arealfortegnelse udgør de berørte arealer ialt 361 ha. incl. tidligere fredninger, blandt andet Bredvig Mose, som hensigtsmæssigt - d.v.s. set i forhold til skovlovgivningen - kan opsplittes i følgende kategorier efter de foreslåede rådighedsindskrænkninger:

1.	225 ha.	bevares ubevokset (enge, tjenestejord)
2.	22 ha.	bevoksningen bevares til død - derefter løvtræ
3.	15 ha.	forlænget omdrift (bøg 150, eg 200) derefter løvtræ
4.	74 ha.	løvtræbinding alene
5.	15 ha.	frilægges og udtages af almindelig skovdrift
6.	10 ha.	arealer til fri afbenyttelse, veje, søer

361 ha.

ad 1. ifølge skovrider Sundbys kort fra 1950'erne, som indgik som grundmateriale i fredskovskonstateringen, er strandengene i afd. 171, 173, 181, 189A og 219 (men ikke 205) belagt med fredskovspligt, de øvrige strandenge ikke. Ligeledes er tjenestejorde og andre agre belagt med fredskovspligt.

Muligheden for fortsat at holde disse arealer ubevoksede er indeholdt i skovlovens § 6.5.

ad 2. Bevaring af træer og bevoksninger til død i det foreslåede omfang må ligge hinsides begrebet almindelig god skovdrift og stride mod lovens § 14.

ad 3. En forlængelse af omdriften for bøg til 150 år og for eg til 200 år kan efter undertegnedes opfattelse rummes indenfor almindelig god skovdrift.

ad 2, 3 og 4. Løvtræbinding på 111 ha. vil udover at påføre ejeren et tab også betyde tab for samfundet i form af mindre vedproduktion. Hensigten med skovloven er efter min opfattelse at tilstræbe høj produktion på fredskovpligtig grund, dog med en række forbehold, nævnt i loven og kendt i praksis. Det er for mig et spørgsmål, om udelukkelse generelt af høj vedproduktion på de 111 ha. ikke er i strid med almindelig god skovdrift, også selv om man erindrer sig § 6.2. Alternativet til løvtræ vil på de fleste af arealerne være sitkagran, som på naboarealer til de her omhandlede viser høj produktion.

ad 5. Frilægning af arealer for etablering af græsning kræver Miljøministeriets tilladelse i henhold til § 7.2. ..."

I Skovstyrelsens svarskrivelse til Naturfredningsnævnet siges blandt andet: "... I denne anledning skal det herved meddeles, at en evt. naturfredning efter det foreliggende forslag til planforskrifter må anses for arealmæssigt i hovedsagen at ligge indenfor rammerne af de efter skovloven gældende regler for anvendelse af fredskovspligtig grund, jfr. lovens § 6 stk. 5 og § 6 stk. 2, og at skovstyrelsen iøvrigt under indtryk af områdets særlige karakter vil være indstillet på i givet fald at meddele fornødne tilladelser efter lovens § 7 stk. 2 til en evt. realisering af naturfredningen for det ialt ca. 360 ha store areal af "Nordskoven" og "Kohave", ..."

Fredningsstyrelsen fremsendte ved skrivelse af 19. marts 1984 Skovstyrelsens erstatningsvurdering af 16. marts 1984, hvorefter fredningserstatningen bør være af størrelsesorden 1,1 - 1,4 mill. kr. Af betydning for fredningspåstanden siges, at der såvel i Skovstyrelsens som Skovforeningens beregninger indgår betydelige dele skøn og antagelser, og at denne usikkerhed primært grunder sig i - forstlig set - upræcise planforskrifter. Vedrørende fortolkningen af planforskrifterne er om de anvendte formuleringer

"fortsat løv" og "løvtræspligt efter afdrift" anført, at Skovstyrelsen må tolke disse således, at genkultivering blot skal ske ved løvtræ, og at foryngelsen ikke behøver at skulle ske ved plantning. På tilsvarende måde har Skovstyrelsen ved fredning af løvtræsbevoksninger f. eks. ved krav til omdriftsalder lagt til grund, at der kan genkultiveres med enhver løvtræart.

Som svar på Naturfredningsnævnets forespørgsel om nødvendigheden af de nævnte planforskrifter til sikring af fredningens formål har Skovstyrelsen henvist til Fredningsstyrelsens redegørelse.

Nævnte redegørelse foreligger i form af et internt notat af 12. april 1983 sålydende:"...

Vedrørende skovdriften.

De retningslinier som Danmarks Naturfredningsforening pålægger skovdistriktet griber voldsomt ind i skovdistriktets handlefrihed. Anvendelsen af "forlænget omdrift" samt "bevaring til død" medfører en så voldsom omkostningsforøgelse, at det ikke umiddelbart synes rimeligt. Dette betyder samtidig at foryngelsen med nyt løvtræ vanskeliggøres, samt at skovbilledet, når kulturen er udlevet, vil optræde som nykultur (altså en åben kultur uden ældre træer). Hvis man derimod forestillede sig, at fredning ikke blev gennemført kunne (teoretisk) skovdistriktet fælde løvtræer og tilplante med gran, hvilket på nogle områder ville betyde en indtægtsforøgelse, fremfor løvtræ. Området er imidlertid af en sådan fredningsværdi, at en sådan disposition må forhindres.

3. kontor skal herefter anbefale, at området bliver båndlagt med løvskovspligt i normal skovdrift, samt at de på området stående ege fredes (ca. 30 i blandet alder).

Vedrørende strandenge.

... Strandengene og de åbne arealer er ... af stor værdi for området ... at de gennem fredning bør holdes åbne (græsning)..."

Hovedstadsrådet har anbefalet fredningsforslaget og har i skrivelse af 8. januar 1985 blandt andet udtalt:"... Derfor skal Hovedstadsrådet anmode fredningsnævnet om, at de endelige fredningsbestemmelser bliver udformet på en sådan måde, at de er entydige og administrerbare.

Det er fredningsforslagets primære mål at bevare området som et kystlandskab bestående af et åbent strandengsstrøg med en bagvedliggende bræmme af løvskov. Det skal derfor foreslås, at

fredningsbestemmelserne principielt udformes således, at der pålægges en løvtræsbinding på skovarealerne, samt at der gives mulighed for naturpleje på dels strandengsarealerne og dels de øvrige ubevoksede arealer. Eventuelt kan enkelte skovafdelinger udpeges som arealer, der holdes uden for almindelig skovdrift, således at træer kan bevares til død og opvækst ske ved selvsåning. Såfremt fredningsnævnet finder det ønskeligt, kan der i forbindelse med løvtræsbindingerne pålægges forlænget omdriftstid. I givet fald foreslås en sådan forlænget omdriftstid fastsat med angivelse af årstal. ..."

Fredningsstyrelsen har i skrivelse af 9. januar 1985 anbefalet, at den sidst udarbejdede fredningspåstand tages til følge.

Naturfredningsnævnet har ved gennemgang af tingbogsattester for de af fredningsforslaget omfattede ejendomme fundet nedennævnte tinglyste deklARATIONER af betydning for sagens afgørelse.

På samtlige ejendomme er den 27. august 1940 lyst deklARATIONER om 100 m byggelinie mod kysten, dog at blandt andet de for skovbrugserhverv nødvendige bygninger er undtaget men kræver godkendelse af myndighederne.

Den 17. maj 1943 er på matr. nrr. 2 a og 3 a lyst deklARATIONER om fredning af nærmere opregnede fortidsminder, alle beliggende i skov og alle skovbevoksede, bortset fra en på matr. nr. 3 a værende langdysse, der er græsklædt med enkelte træer.

Den 1. juni 1956 er på matr. nrr. 1 b, 2 a og 3 a lyst fredskovspligt tillige omfattende strandenge i afd. 171, 173, 181, 189A og 219.

Den 21. december 1956 er på matr. nr. 1 c og del af 3 a lyst fredskovsdeklARATIONER, hvorefter det til "Studehaven" hørende tjenestested er undergivet fredskovspligt i medfør af lov nr. 164 af 11. maj 1935 om skove. Ifølge lovens § 6, sidste stykke, kan ejendommen dog, sålænge den opretholdes som tjenestested under den nævnte skovbrugsejendom, fortsat som hidtil drives som landbrugsejendom, men den må ikke uden landbrugsministeriets forudindhentede samtykke hverken helt eller delvis anvendes til andet formål end tjenestested med tilhørende tjenestejord.

Endvidere er ved bekendtgørelse nr. 265 af 4. oktober 1956 fredet følgende arealer:

1. Bredvig Mose, afd. 103 i "Studehaven",
2. del af "Studehaven", afd. 104, 125 og den vestlige del af afd. 126 indtil en linie i N+S 200 m øst for Kongeegen,
3. Kongeegen, Storkeegen og Snoegen i "Studehaven" og
4. Fasanbøgen i Fasangårdens Have,

alt således at Naturfredningsrådet skal være bemyndiget til i enkelte tilfælde at dispensere fra bestemmelserne, når særlige omstændigheder taler derfor.

For afd. 103 er bestemt, at bevoksningen skal bevares urørt, og der er forbud mod hugst, kunstig såning, plantning, fjernelse af døde træer, grene og stubbe samt opgravning eller plukning af urter og buske. Grøfter må ikke graves eller oprenses eller vandløb tilvejebringes på anden måde, dog at oprensning af eksisterende grøfter er tilladt, såfremt grøfterne er nødvendige led i større afvandingssystemer uden for afdelingen.

I afd. 104, 125 og den vestlige del af afd. 126 må ved forrynkelse kun sås eller plantes rødell, birk eller ask af dansk race. og nåletrær fjernes.

For at bevare liv og udseende af Kongeegen, Storkeegen og Snoegen er angivet forskellige foranstaltninger.

Naturfredningsnævnet har ved at sammenholde Danmarks Naturfredningsforenings forslag til planforskrifter med den til grund for erstatning af Dansk Skovforening udarbejdede oversigt konstateret uoverensstemmelser i størrelsen og benyttelsen af arealerne som nedenfor anført, idet bemærkes at Skovstyrelsen i erstatningsopgørelsen kun har medtaget arealer i det omfang Stiftelsen kræver erstatning og herved har taget som udgangspunkt de af Dansk Skovforening opgjorte arealer og deres benyttelse.

Sammenfattende indeholder Danmarks Naturfredningsforenings forslag til planforskrifter følgende arealer:

Strandenge	183,09 ha
Enge	5,53 -
Ager	34,19 -
Vandområder	0,31 -
Veje	1,84 -
Andre ubevoksede områder	6,75 -
Træbevoksede områder	
herunder krat	129,24 -
Ialt	trp. 360,95 ha

trp.	360,95 ha
hvoraf tidligere fredet	
Veje	0,17 ha
Træbevoksede om-	
råder, herunder	
krat	21,38 -
	21,55 -

339,40 ha

Træbevoksede områder herunder krat af forskellig art fordeler sig således:

Birk	14,37 ha
El og Ask	1,37 -
Skovfyr	1,48 -
El	9,15 -
Poppel	3,01 -
Eg	6,86 -
Bøg	19,39 -
Ask	40,37 -
Rødgran	3,77 -
Sitkagran	4,83 -
Ask iblandet andet løv	1,93 -
Douglas, som er fældet	0,12 -
Ær	3,55 -
Lærk	1,04 -
Blandet løv	0,79 -
Bøg/Birk	2,99 -

115,02 ha

Krat af forskellig art herunder
Hassel, Hvidpil, Ask, Eg og Bøg

14,22 -

trp. 129,24 ha

hvoraf tidligere fredet	
Birk	4,54 ha
El	2,83 -
Eg	0,23 -
Bøg	5,13 -
Ask	7,02 -

trp. 19,75

trp.	19,75 ha	129,24 ha
Krat	1,63 -	21,38 -

107,86 ha

Dansk Skovforening har opgjort arealerne således:

Enge	190,44 ha
Ager	31,85 -
Vandområder	0,91 -
Veje	1,84 -
Andre ubevoksede områder	5,73 -
Træbevoksede områder herunder krat	130,30 -

361,07 ha

hvoraf tidligere fredet

Veje 0,17 ha

Træbevoksede om-
råder herunder
krat

22,05 -

22,22 -

338,85 ha

Træbevoksede områder herunder krat af forskellig art fordeler sig således:

Birk	14,37 ha
El	11,71 -
Skovfyr	1,48 -
Poppel	3,01 -
Eg	4,86 -
Bøg	22,38 -
Ask	42,97 -
Rødgran	3,77 -
Sitkagran	4,83 -
Ær	3,55 -
Lærk	1,04 -
Blandet løv	0,79 -

trp. 114,76

tpr.	114,76 ha
Krat	15,54 -

130,30 ha

hvoraf tidligere fredet

Birk	4,54 ha
El	2,83 -
Eg	0,23 -
Bøg	5,13 -
Ask	7,69 -
Krat	1,63 -

22,05 -

108,25 ha

Stiftelsens erstatningskrav angår følgende arealer:

Strandenge indenfor 100 m-linien	68,75 ha
Ager	5,75 -
Birk	8,77 -
El	3,65 -
Eg	4,63 -
Bøg	16,05 -
Ask	20,53 -
Rødgran	0,40 -
Sitkagran	2,15 -
Ær	3,55 -
Lærk	0,40 -
Blandet løv	0,79 -
Skovfyr	1,48 -
Krat	7,26 -

Ialt

144,16 ha

Naturfredningsnævnet har fundet væsentlige uoverensstemmelser mellem de af Danmarks Naturfredningsforening udarbejdede planforskrifter og det hertil knyttede i 1977 udarbejdede og ikke senere reviderede kort med signaturforklaringer for så vidt angår afdelingerne 169A, 169B, 170 og til dels 340, på hvilke arealer ifølge planforskrifterne skal være landskabspleje med henblik på eventuelt at genskabe eng, medens kortet viser bevoksningsbevaring til død.

Endvidere indeholder planforskrifterne selvmodsigende bemærkninger, eksempelvis "ubevokset - fortsat løv", ligesom henvisningerne for afd. 125 og 126 formentlig skal være til afd. 103 og ikke afd. 104, således som af Naturfredningsrådet for afd. 126 bemærket.

Nævnet finder at burde tydeliggøre afdelingsfortegnelsen i planforskrifterne således, at "overfor 189A" skal være 187Bx og "udfor 218/223/210" skal være 219.

Naturfredningsnævnets bemærkninger:

Naturfredningsnævnet kan tiltræde, at der i det af fredningsforslaget omfattede område indeholdes kvaliteter i naturfredningsmæssig henseende skabt af de naturgivne forudsætninger og den ansvarlige og fremsynede driftsform, som hidtil har været anvendt af Stiftelsen.

Da denne driftsform ikke vil kunne kræves fastholdt overfor en ændret ledelse og skovforvaltning, herunder ved helt eller delvis ejerskifte, findes det påkrævet, at der træffes foranstaltninger til sikring af de således værende naturværdier.

Nævnet ser som primært mål med en fredning udenfor de allerede særskilt fredede arealer at bevare områdets landskabsæstetiske karakter, således som den fremtræder under sejlads på Roskilde Fjord og fra landsiden mod øst med et ubrudt ca. 7 km langt kystlandskab bestående af et åbent strandengsstrøg med en bagved liggende bræmme af løvskov, i det væsentlige kulturskov, med dimensionsmæssig, træartsvis og aldersmæssig spredning i bevoksningerne. Herved varetages tillige æstetisk/rekreative hensyn under færdsel i skovene med indtryk af frodighed og udkig mod Roskilde Fjord, ligesom det, omend ikke nærmere belyst, findes at bidrage

til bevaring af flora, dyre- og fugleliv.

Der fastsættes herefter fredningsbestemmelser for det ca. 360 ha store område således:

§ 1. Fredningens formål.

Fredningen har til formål at sikre en opretholdelse af de landskabsæstetiske, kulturhistoriske og naturhistoriske værdier, som området rummer.

§ 2. Bebyggelse m. v. og andre anlæg.

- a. Der må ikke opføres ny bebyggelse (herunder boder, skure, eller andre skæmmende indretninger), dog at ny bebyggelse til brug for skovdrift skal være tilladt med Naturfredningsnævnets godkendelse. Tilbygning til eksisterende bebyggelse eller ombygning, der fremkalder ændring af bygningens ydre fremtræden, skal forelægges Naturfredningsnævnet til godkendelse.
- b. Arealerne må ikke benyttes til camping, baneanlæg til sportsudøvelse, skydebaner, motorbaner, flyvepladser og oplagspladser. Der må ikke anbringes tårne, master, vindmøller eller tankanlæg, ligesom der ikke må fremføres luftledninger.
- c. Fredningen er ikke til hinder for opstilling af skurvogne eller skure, der er nødvendige for skovdrift.

§ 3. Terrænændringer.

Der må ikke foretages terrænændringer. Der må således ikke ske udnyttelse af forekomster i jorden eller foretages opfyldning, planering eller afgravning.

§ 4. Veje og Vandløb m. v.

Der må ikke anlægges nye veje, bortset fra mark- og skovveje, der følger terrænet. Parkeringspladser må kun etableres med Naturfredningsnævnets godkendelse.

§ 5. Hegn og diger.

Efter ejerens anmodning skal der meddeles dispensation til hegning og etablering af diger, såfremt dette er begrundet i driftsmæssige hensyn.

§ 6. Offentlighedens adgang.

Den adgang til færdsel og ophold, der tilkommer offentligheden i henhold til vejlovgivningen og naturfredningslovens

§§ 54 - 56 er gældende for området, dog at det ikke er tilladt at have både liggende på strandbredden. Kørende færdsel forbundet med skovdriften er tilladt.

§ 7. Arealernes drift.

Til opnåelse af fredningens formål findes det på længere sigt ikke fyldestgørende med den på de skovbevoksede arealer og enkelte strandenge hvilende fredskovspligt og den begrænsning for strandenge, der følger af bekendtgørelse nr. 40 af 9. februar 1984. Nævnte bestemmelser tilsigter som rammebestemmelser en bevaring af arealerne som sådanne, men rummer betydelige muligheder for skøn.

Det er derfor nødvendigt med en præcisering af den fremtidige driftsform, men ikke nødvendigvis mere vidtrækkende end den driftsform, der kan rummes indenfor skovloven og bekendtgørelsen.

Det af Danmarks Naturfredningsforening udarbejdede forslag til planforskrifter tilsigter en sådan præcisering, men det findes foreneligt med fredningens formål at ændre disse, således at fredningen i så ringe omfang som muligt griber ind i den erhvervsmæssige udnyttelse af det store areal og giver mulighed for at efterleve fredningsforskrifterne i den daglige drift.

Planforskrifter for det fredede område udformes herefter som nedenfor anført, idet af hensyn til overskueligheden er benyttet den af Skovstyrelsen foretagne opdeling, der ligger til grund for erstatningsberegningen.

Strandenge.

I det af Danmarks Naturfredningsforening den 8. februar 1980 udarbejdede endelige forslag til planforskrifter omfatter strandenge og engarealer ialt 188,62 ha.

I den af Dansk Skovforening den 3. august 1981 udarbejdede areal- og erstatningsopgørelse er anført, at længden af det 100-m bælte ud til kysten, hvor der ikke må beplantes, for strandengsarealer er opgjort til 7.700 m svarende til et areal stort 77 ha. Arealet indenfor 100-m linien er opgjort til 85,94 ha, hvoraf forudsættes tilplantning af 68,75 ha fordelt

med sitkagran på 27,50 ha og birk på 41,25 ha.

Skovstyrelsens erstatningsvurdering af 16. marts 1984 er baseret på, at 50% af strandengene indenfor 100-m linien kan tilplantes halvt med sitkagran og halvt med birk.

Danmarks Naturfredningsforening har for strandenge og engarealer foreslået, at disse arealer skal bevares ubevoksede eller i princippet ubevoksede, men således at der på et nærmere angivet areal stort ialt 15,70 ha tillades naturlig succession. Generelt er for strandengene anført, at landskabspleje bør foretages, og at levende hegn, solitærtræer, buske, tjørn, slåen m. v. bevares.

Naturfredningsnævnets bemærkninger:

Ved lov nr. 208 af 25. maj 1983 om ændring af naturfredningsloven, hvilken lov trådte i kraft den 1. april 1984, er som ny bestemmelse i naturfredningsloven indsat § 43 b om strandenge og strandsumpe, hvorefter sådanne områder, som udgør over 3 ha i sammenhængende areal, kun må opdyrkes, tilplantes eller på anden måde ændres med tilladelse, i nærværende sag fra Hovedstadsrådet.

Ifølge Miljøministeriets cirkulære nr. 103 af 27. marts 1984 punkt 3.3 omfatter strandenge i naturfredningslovens forstand engstrækninger ved kysten med afgørende vægt lagt på plantevæksten samt områdets landskabelige karakter og beliggenhed.

Naturfredningsnævnet finder, at hele det på vedlagte kort som strandeng viste areal skal fredes i sin nuværende tilstand, således at der ikke må tilplantes med træer og buske af nogen art, opdyrkes eller på anden måde ændres.

En eventuel hidtidig udnyttelse af nogen del af dette areal kan i overensstemmelse med fornævnte cirkulære fortsætte uændret.

Hovedstadsrådet har ret til efter forudgående drøftelse med ejeren at fjerne selvsåning og enten - med ejerens indforståelse eller med fredningsnævnets godkendelse - at foretage anden form for landskabspleje på arealet. Plejearbejderne kan først udføres, efter at der er givet ejeren af arealet mulighed for selv af udføre dem indenfor en frist af mindst

eet år. Det træ, der fremkommer ved plejearbejder i form af Hovedstadsrådets rydning af større værdier af træ, som ejeren ikke selv har skovet, tilfalder Hovedstadsrådet, i det omfang det er nødvendigt til dækning af omkostninger ved skovningen beregnet efter laveste akkordsats. Iøvrigt tilfalder det ejeren af arealet, såfremt denne fjerner træet inden en af Hovedstadsrådet fastsat frist af et halvt år, og ellers Hovedstadsrådet. Ejeren kan ikke stille krav om opskæring, sammenbæring og kørsel til fast vej.

Strandbeskyttelseslinien.

Arealer omfattet af strandbeskyttelseslinien er for langt den overvejende del bevoksede som vist på vedlagte kort.

Naturfredningsnævnet finder, at i det omfang udyrkede arealer er beliggende landværts strandbyggelinien, skal disse bevares udyrkede og være underkastet plejeforanstaltninger som foran beskrevet.

Løv bevares som løv.

Området omfatter løvtræer og krat.

Naturfredningsnævnet finder, at hele området skal fredes, således at der pålægges løvtræsbinding. Iøvrigt forholdes med arealerne, som nedenfor beskrevet.

Løv med forlænget omdrift og løv bevaret til død.

Disse forslag findes stridende mod fredningens formål, fordi arealerne ad åre vil fremtræde som en åben kultur uden ældre træer og dermed give utilsigtet ændring af skovbilledet.

De naturhistoriske og pædagogiske hensyn, som disse forskrifter tilsigter, findes varetaget i tilstrækkeligt omfang ved de ved bekendtgørelse nr. 265 af 4. oktober 1956 allerede i den foreliggende form fredede arealer af størrelse ca. 22 ha og med Naturfredningsrådet som dispensationsmyndighed, hvorfor der ejheller findes grundlag for en udvidelse af disse restriktive bestemmelser.

Naturfredningsnævnet finder, at hele området skal fredes, således at der pålægges løvtræsbinding. Iøvrigt forholdes med arealerne, som nedenfor beskrevet.

Løv overgår til ubevokset og ubevokset bevares som ubevokset.

Forslaget om løvtræsbevoksede arealers overgang til ubevoksede arealer og dermed at holde disse arealer udenfor almindelig skovdrift findes i sin helhed og udelukkende begrundet i ønsket om eventuelt at genskabe eng med store træer, hvilket også gælder de indenfor dette område beliggende ubevoksede arealer, der foreslås bevaret som ubevoksede. Henset til disse arealers beliggenhed umiddelbart vest for værende strandengsarealer findes disse bestemmelser at være i strid med fredningens formål.

De iøvrigt værende ubevoksede arealers bevaring som ubevoksede findes at savne rimelig begrundelse som værende hver især af ringe størrelse og tilfældigt valgt.

Nål konverteres efter afdrift til løv.

Henset til arealernes størrelse og beliggenhed og til bevaring af skovbilledet findes det foreneligt med fredningens formål, at der sker konvertering.

Enkelttræers bevaring.

Forslaget omfatter 6 træer herunder et nåletræs bevaring til død.

Henset til kravet om løvtræsbinding findes der ikke særligt at burde træffes bestemmelse om 5 enkelte løvtræer.

Henset til at nåletræs bevoksning efter afdrift ikke konverteres til løv, findes der ikke særligt at burde træffes bestemmelse om et enkelt nåletræs bevaring til død.

Ubevokset konverteres til løv.

Områdernes beliggenhed og beskudne størrelser tilsiger ikke en sådan forskrift til opnåelse af fredningens formål.

Generelle bestemmelser for hele området.

Med henvisning til det foran anførte og bestemmelsens manglende præcisering finder Naturfredningsnævnet, at denne forskrift bør udgå.

Ager.

De på vedlagte kort med signatur for ager betegnede arealer bevares som ager bortset fra det vest for vej

beliggende areal af afd. 181, som udlægges til fri drift, såfremt dette er foreneligt med lov om landbrugsejendomme.

Herefter pålægges et areal stort ca. 108 ha løvtræsbindung.

Arealerne må kun dyrkes med almindelige danske løvtræer efter ejerens frie valg. Renafdrift må ikke finde sted. Begrænsede renafdrifter kan foretages efter fredningsnævnets godkendelse. Dyrkning kan ske ved naturlig foryngelse eller plantning afhængig af vækstbetingelserne og ejerens skøn.

Iøvrigt skal arealet drives i almindelig skovdrift i henhold til skovloven.

Udover de foran anførte begrænsninger er arealets ejer kun bundet af tinglyste bestemmelser og gældende love og forskrifter.

§ 8. Dispensation.

En dispensation fra bestemmelserne i §§ 2 - 7 kan meddeles, når det ansøgte ikke vil komme i strid med fredningens formål, jfr. naturfredningslovens § 34.

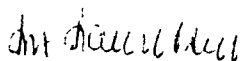
Naturfredningsnævnet har ved anden afgørelse af dags dato fastsat det samlede erstatningsbeløb i anledning af fredningen til kr. 800.000,-, hvortil kommer omkostningsbeløb og renter, som alt betales af statskassen.

Erik Larsen

Lis Lauritsen

Karin Brandt-Møller

På nævnets vegne

Lis Lauritsen
Formand

REG. NR. 7730

31/10-1985

A f g ø r e l s e
af

31. oktober 1985

om erstatning

i anledning af fredning af dele af matr. nrr. 1 b, 2 a og 3 a samt
matr. nrr. 1 c, 1 ap, 1 aq og 3 c alle af Jægerspris Hovedgård,
Dråby,

truffet
af

Fredningsnævnet for Frederiksborg Amts Sydlige Fredningskreds

Sag F.S. 116/78 jfr. F.S. 106/72

Naturfredningsnævnet for Frederiksborg Amts sydlige fredningskreds har den 31. oktober 1985 truffet afgørelse om fredning af dele af matr. nrr. 1 b, 2 a og 3 a samt matr. nrr. 1 c, 1 ap, 1 aq og 3 c alle af Jægerspris Hovedgård, Dråby, omfattende dele af Jægerspris Nordskov (Fællesskov og Studehaven) samt Kohaven til lige med de ud for disse arealer beliggende strandenge, ialt ca. 360 ha, tilhørende Kong Frederik den Syvendes Stiftelse.

Fredningens formål er en opretholdelse af de landskabsæstetiske, kulturhistoriske og naturhistoriske værdier, som området rummer.

Som en del af fredningen indgår bestemmelser om arealernes drift.

For strandengsarealer er fastsat fredning således, at arealerne bevares i deres nuværende tilstand med forbud mod beplantning, opdyrkning eller ændring på anden måde, dog at eventuel hidtidig udnyttelse kan fortsætte uændret.

Endvidere er fastsat plejeforskrifter.

For arealer med løvtræer og krat, ialt ca. 108 ha, er pålagt løvtræsbinding med almindelige danske løvtræer efter ejerens frie valg. Renafdrift må ikke finde sted. Begrænsede renafdrifter kan foretages efter fredningsnævnets godkendelse. Dyrkning kan ske ved naturlig foryngelse eller plantning afhængig af vækstbetingelserne og ejerens skøn.

Iøvrigt skal dette areal drives i almindelig skovdrift i henhold til skovloven.

Arealer med ager bevares som ager bortset fra det vest for vej beliggende areal af afd. 181, som udlægges til fri drift.

Udyrkede arealer landværts strandbeskyttelseslinien bevares udyrkede.

Arealets ejer er udover det foran anførte kun bundet af tinglyste bestemmelser og gældende love og forskrifter.

Danmarks Naturfredningsforening, der har rejst fredningssagen, har under sagens behandling udarbejdet forslag til planforskrifter for arealernes drift. På grundlag af disses endelige udformning har Dansk Skovforening på vegne Kong Frederik den Syvendes Stiftelse udarbejdet en erstatningsopgørelse, som, bortset fra de i forslaget indeholdte generelle bestemmelser, som det ikke har været muligt at udregne tab for, andrager ialt kr. 2.410.033,- incl. sparede vandafledningsomkostninger og tab ved hugstforbud siden 1977.

Der er uoverensstemmelser mellem Danmarks Naturfredningsforening og Dansk Skovforening vedrørende størrelse og benyttelse af arealerne.

Miljøministeriet, Skovstyrelsen, har ligeledes udarbejdet erstatningsopgørelse på grundlag af tilsendt materiale, d. v. s. kort, arealregister med Danmarks Naturfredningsforenings endelige planforskrifter samt erstatningsberegninger udført af Dansk Skovforening. Skovstyrelsen har endvidere gennemgået arealerne i marken i løbet af vinterhalvåret 1983/84.

Skovstyrelsen har kun medtaget arealer for hvilke, der kræves erstatning, og har grupperet disse efter type af planforskrifter for at skabe overblik over, hvilke fredningsbestemmelser, som vurderes at være dyre, henholdsvis mindre dyre at gennemføre.

Erstatningen er herefter opgjort at være af en størrelsesorden 1,1 - 1,4 mill. kroner.

Uagtet Naturfredningsnævnet i betydeligt omfang har ændret og simplificeret planforskrifterne findes det formålstjenligt til belysning af sagen at referere modellerne for erstatningsberegning og resultaterne heraf under den forudsætning, at Danmarks Naturfredningsforenings forslag til planforskrifter var taget til følge.

Dansk Skovforening har anvendt følgende modeller i erstatningsberegningen:

- type I arealer, der kan konverteres til en fremtidig gunstigere drift end den nuværende, som skal fortsætte ifølge fredningen,
- type II arealer, hvor der kræves afdrift før optimal omdriftsalder,
- type III arealer, hvor der kræves overholdelse udover optimal omdriftsalder, som er overskredet, og hvor der siden kræves drift med løv, og
- type IV arealer, der skal holdes med samme træart og omdrift udover optimal omdrift.

Dansk Skovforening har beskrevet forudsætningerne for erstatningsberegningerne, og disse er kommenteret af Skovstyrelsen som nedenfor anført:

- 1) kalkulationsrente 4%, for pyntegrønt 10% (på grund af risikofyldt investering).
Skovstyrelsen har ligeledes beregnet 4%, men tillige gennemført en beregning med 5%, da Overfredningsnævnet i en anden fredningssag har ønsket at få rentefodens betydning belyst. For pyntegrønt er anvendt en rentesats på 12% i overensstemmelse med Taksationskommissionens sag nr. 151, Overfredningsnævnets j. nr. 2367/78,
- 2) de anvendte omdriftsaldre som nærmere beskrevet, hvortil Skovstyrelsen ikke har generelle bemærkninger,
- 3) bonitering, som Skovstyrelsen er enig i for den del af distriktet, som fredningen omfatter,
- 4) masseansættelse, hvis principper Skovstyrelsen er enig i,
- 5) aldrene ansat udfra bevoksningslisten medio 1972 som nærmere beskrevet, hvortil Skovstyrelsen har bemærket at have foretaget vurdering i 1984, hvorfor de af Dansk Skovforening ansatte

aldre (basis 1981) er tillagt 3 år,

- 6) sitkagran er beregnet som rødgran, hvortil Skovstyrelsen ikke har bemærkninger,
- 7) bortset fra bøg, eg og ask beregnes løvtræarterne som birk, hvortil Skovstyrelsen har udtalt, at ved eventuel genkultivering af ask er anvendt jordværdi for birk,
- 8) når der kræves fortsat løv, genkultiveres der med samme træart. For bøg er der forudsat foryngelse ved plantning. For arealerne med nål, der pålægges krav om foryngelse med løv er der forudsat genkultivering med bøg.

Skovstyrelsen har hertil udtalt, at man må tolke bestemmelserne således, at genkultivering blot skal ske med løvtræ, og at foryngelse ikke behøver at skulle ske ved plantning,

- 9) når løvtræsbevoksninger påføres fredninger (f. eks. krav til omdriftsalder) forudsættes der genkultivering med samme træart.

Skovstyrelsen har hertil udtalt, at genkultivering må kunne foretages med enhver løvtræart, jfr. bemærkningerne til punkt 8. Det tilføjes, at for blødbund er JLØV ansat som JBIR. For hårdbund er JLØV ansat til 0 kr./ha, dels fordi der ikke er generelle krav om løvtræart, dels fordi selvfor yngelser i bøg, ær og birk vil kunne gennemføres væsentlig billigere end plantningskulturer i bøg og eg,

- 10) på de ubevoksede arealer forudsættes der, at der naturligt kommer løvtræopvækst (kratlignende),
- 11) dækningsbidrag ved græsning er ansat til 50 kr./ha/år svarende til $\frac{50 \text{ kr.} \cdot \text{ha}}{0,04} = 1.250 \text{ kr./ha}$ (jordens brugsværdi),
- 12) dækningsbidrag ved landbrugsdrift er ansat til 600 kr./ha/år svarende til $\frac{600 \text{ kr.} \cdot \text{ha}}{0,04} = 15.000 \text{ kr./ha}$ (jordens brugsværdi),
- 13) når bevoksninger skal bevares til død, ansættes hovedskovningsværdien til 0 kr. (på grund af tørre, misfarvede, rådne og flækkede træer),
- 14) landskabsplejen i afd. 169A, 169B, 170 og 340 forudsættes iværksat straks,

- 15) landskabsplejen forudsættes udført af fredningsmyndighederne,
16) der er ikke forudsat ændring af skatter på grund af fredningen. Modsætningsvis er der heller ikke forudsat en forøgelse af fællesomkostninger på grund af den forøgede administrationsbyrde ved fredningen,
17) der er forudsat en tilplantning af pyntegrønt på 5% af det bevoksede areal, som udgør 114,75 ha. Pyntegrøntarealet udgør nu (114,75 ha x 5%) ~ 5,75 ha.

Ad punkt 10 - 17 har Skovstyrelsen ikke haft generelle bemærkninger.

Skovstyrelsen har endvidere udtalt som grundlag for beregningerne at have haft en tabeludgave fra november 1981, medens Dansk Skovforenings er ca. 1 år ældre.

De enkelte typer planforskrifter viser nedennævnte areal- og erstatningsbeløb henholdsvis fra Dansk Skovforening og Skovstyrelsen:

A. Løv bevares som løv.

Dansk Skovforening	36,15 ha	kr. 444.194,-
svarende til kr. 12.300,- pr. ha.		
Skovstyrelsen	28,11 ha	kr. 200.600,-
svarende til kr. 7.100,- pr. ha.		

B. Løv med forlænget omdrift.

Dansk Skovforening	11,89 ha	kr. 298.473,-
svarende til kr. 25.100,- pr. ha.		
Skovstyrelsen	9,43 ha	kr. 207.300,-
svarende til kr. 22.000,- pr. ha.		

C. Løv bevares til død.

Dansk Skovforening	6,81 ha	kr. 393.224,-
svarende til kr. 57.700,- pr. ha.		
Skovstyrelsen	6,81 ha	kr. 336.100,-
svarende til kr. 49.400,- pr. ha.		

D. Løv overgår til ubevokset.

Dansk Skovforening	8,12 ha	kr. 84.536,-
svarende til kr. 10.400,- pr. ha.		
Skovstyrelsen	8,12 ha	kr. 60.100,-
svarende til kr. 7.400,- pr. ha.		

E. Nål bevares til død.

Dansk Skovforening	1,48 ha	kr. 82.458,-
svarende til kr. 55.700,- pr. ha.		
Skovstyrelsen	1,48 ha	kr. 40.300,-
svarende til kr. 27.200,- pr. ha.		

F. Nål konverteres efter afdrift til løv.

Dansk Skovforening	2,95 ha	kr. 102.508,-
svarende til kr. 34.700,- pr. ha.		
Skovstyrelsen	2,95 ha	kr. 30.800,-
svarende til kr. 10.400,- pr. ha.		

G. Ubevokset konverteres til løv.

Dansk Skovforening	1,45 ha	kr. 17.774,-
svarende til kr. 12.300,- pr. ha.		
Skovstyrelsen	1,24 ha	kr. 14.800,-
svarende til kr. 11.900,- pr. ha.		

H. Ubevokset bevares som ubevokset.

Dansk Skovforening	13,10 ha	kr. 608.985,-
svarende til kr. 46.500,- pr. ha.		
Skovstyrelsen	12,49 ha	kr. 289.500,-
svarende til kr. 23.200,- pr. ha.		

I. Strandenge bevares utilplantet.

Dansk Skovforening	68,75 ha	kr. 491.141,-
svarende til kr. 7.144,- pr. ha.		
Skovstyrelsen	43,00 ha	kr. 248.500,-
svarende til kr. 5.800,- pr. ha.		

J. Naturlig succession af ubevokset.

Dansk Skovforening	15,70 ha	kr. 19.625,-
svarende til kr. 1.300,- pr. ha.		
Skovstyrelsen		kr. 0,-

K. Enkelttræer.

Dansk Skovforening	5 træer	kr. 3.000,-
Skovstyrelsen		kr. 3.000,-

L. Sparet grøftningsudgift.

Dansk Skovforening

500 m grøft pr. ha på ialt ca. 100 ha kr. 209,918,-

Skovstyrelsen

på 64 ha ca. kr. 170.000,-

M. Hugstforbud.

Dansk Skovforening

rentetab for 1977 - 1981 kr. 74.033,-

Skovstyrelsen

rentetab for 1977 - 1984 kr. 97.300,-

Den opgjorte sparede grøftningsudgift er af Dansk Skovforening baseret på anlæg af grøfter ved konvertering af løvtræsbevoksninger på vandlidende jord og ved tilplantning af strandengene. Skovstyrelsen har reduceret konverteringsmulighederne til ca. 64 ha svarende til kr. 134.900,- og har skønnet, at det også vil være nødvendigt med digetillæg til et beløb af kr. 30.000,- - kr. 50.000,-.

Rentetab vedrørende hugstforbud er af Dansk Skovforening fordelt på hovedskovning, udhugning og sparede kulturomkostninger. Skovstyrelsen har ikke haft bemærkninger til det af Dansk Skovforening for sparede kulturomkostninger opgjorte beløb.

Med hensyn til arealafvigelser og kommentarer til erstatningsberegninger iøvrigt henvises til de herom fremlagte bilag.

Naturfredningsnævnets bemærkninger:

Således som forskrifterne for arealernes drift er fastsat i den dags dato udfærdigede afgørelse om fredning, findes erstatningsgrundlaget alene at omfatte strandengsarealer, udyrkede arealer landværts strandbyggelinien, ager øst for vej i afd. 181 og den pålagte løvtræsbinding, for så vidt angår sidstnævnte på et areal, der i forvejen er fredskovspligt undergivet.

Ejendommens ejer har vedrørende strandengsarealer ikke krævet erstatning for et areal stort 77 ha beliggende indenfor 100 m linien ifølge naturfredningslovens § 46. Iøvrigt forudsættes tilplantet 68,75 ha, heraf 27,50 ha med sitkagran og 41,25 ha med birk. Tilplantning er forudsat i løbet af 4 år regnet fra

erklæringens afgivelse den 3. august 1981, og tabet anset at falde i periodens midte.

Skovstyrelsen har skønnet at 43 ha kan tilplantes.

Efter lov nr. 208 af 25. maj 1983, jfr. miljøministeriets bekendtgørelse nr. 40 af 9. februar 1984 og miljøministeriets cirkulære nr. 103 af 27. marts 1984 er fra den 1. januar 1984 indført en tilladelsesordning, hvorefter blandt andet tilplantning med træer og buske, herunder også pyntegrøntbevoksninger og juletræer, kræver tilladelse, i det konkrete tilfælde fra Hovedstadsrådet, men såfremt området har været beplantet kan genplantning finde sted uden tilladelse.

Selvom der først ved fremsættelse af erstatningskrav den 3. august 1981 er oplyst konkrete planer om beplantning findes der at måtte henses til, at fredningssagen er rejst i december 1972 og endeligt forslag til planforskrifter først udfærdiget i februar 1980, hvorfor ejeren, i de mange år fredningssagen har verseret, har været afskåret fra at planlægge dispositioner, ligesom der vil være at hense til at ejerens økonomi er baseret på skovdrift, hvortil hører muligheden for beplantning af disse arealer.

Under den forudsætning at fredningssagen ikke havde været rejst, og ejeren desuagtet ikke eller kun delvist havde foretaget beplantning, havde der fra den 1. januar 1984 været mulighed for dispensation. Om dispensation ville være givet, og da i hvilket omfang stiller sig usikkert, da det afgørende ikke er foranstaltningens karakter, men den virkning den får for området, nemlig om den ændrer dette.

Som driftsformerne nu er udformet giver de ingen eller i hvert fald kun en beskeden og tilfældig indtægt.

Der findes herefter at burde ydes en skønsmæssig erstatning, som vil være at fastsætte under sammenlægning med den øvrige erstatning.

Ved det givne påbud om løvtræsbinding er udgangspunktet forskrifterne om, at løvtræsbevoksede arealer skal bevares som løvskov. Løvtræsbindingen kommer tillige til at omfatte de typer planforskrifter som vedrører værende løvtræsarealer med forlænget omdrift, værende løvtræsarealers bevaring til død og værende

løvtræsarealers overgang til ubevoksede arealer. Det samlede areal, for hvilket der herefter kræves erstatning, andrager ifølge Dansk Skovforening ca. 63 ha og ifølge Skovstyrelsen ca. 43 ha. Arealdifferencen skyldes i det væsentlige en forskellig opfattelse af muligheden for konvertering, som ejeren hovedsagelig har ønsket til sitka- og rødgran, en mulighed som skovloven holder åben.

Ejerens erstatningskrav vedrørende løvtræsarealers fortsatte bevoksning med løv andrager kr. 444.194,-, medens Skovstyrelsen har opgjort dette erstatningskrav til kr. 200.600,-. Under den forudsætning at planforskrifterne var taget til følge for så vidt angår løvtræsarealer med forlænget omdrift, løvtræsarealers bevaring til død og løvtræsarealers overgang til ubevoksede arealer er ejerens erstatningskrav opgjort til ialt kr. 776.233,-, medens Skovstyrelsen har opgjort kravet til kr. 603.500,-. Da også disse arealer alene pålægges løvtræsbinding viser en omregning foretaget på grundlag af de henholdsvis af Dansk Skovforening og Skovstyrelsen anvendte principper beløb på kr. 556.782,- og kr. 204.765,-.

Der findes herefter at burde ydes erstatning under hensyntagen til muligheden for konvertering under skovdrift og med samtidig hensyntagen til, at ejeren er frit stillet ved valg af løvtræsarter, og at arealerne i forvejen er fredskovspligt undergivet.

En samlet vurdering af den manglende mulighed for udnyttelse af strandengsarealerne og den pålagte løvtræsbinding samt udyrkede arealer landværts strandbyggelinien og til dels areal med ager findes med udgangspunkt i de foreliggende vurderinger herunder hensyn til hugstforbud og sparede grøftningsudgifter at burde føre til, at der tilkommer ejeren en samlet erstatning stor kr. 800.000,-.

Efter naturfredningslovens § 19, stk. 4, forrentes erstatningsbeløbet med 1% højere end Danmarks Nationalbanks diskonto fra den 31. oktober 1985 til betaling sker. Ejendommens ejer har i skrivelse af 11. oktober 1983 krævet rente fra den 2. januar 1973. Nævnet finder, at der bør tilkendes ejeren renter af

erstatningsbeløbet fra den 8. februar 1980, da Danmarks Naturfredningsforening fremsendte endelige planforskrifter.

Ejendommens ejer har i samme skrivelse nedlagt påstand om godtgørelse i medfør af naturfredningslovens § 19, stk. 3, såfremt den nedlagte fredningspåstand ikke eller ikke fuldt ud nyder fremme og har forbeholdt sig at fremkomme med en beregning af nævnte beløb.

I godtgørelse for sagkyndig bistand ved sagens behandling for Naturfredningsnævnet tillægges ejeren Kong Frederik den Syvendes Stiftelse kr. 27.000,- og landsretssagfører Eigil Koefoed kr. 60.000,-.

Det samlede erstatningsbeløb med renter og de tilkendte omkostninger betales af statskassen.

Erik Larsen

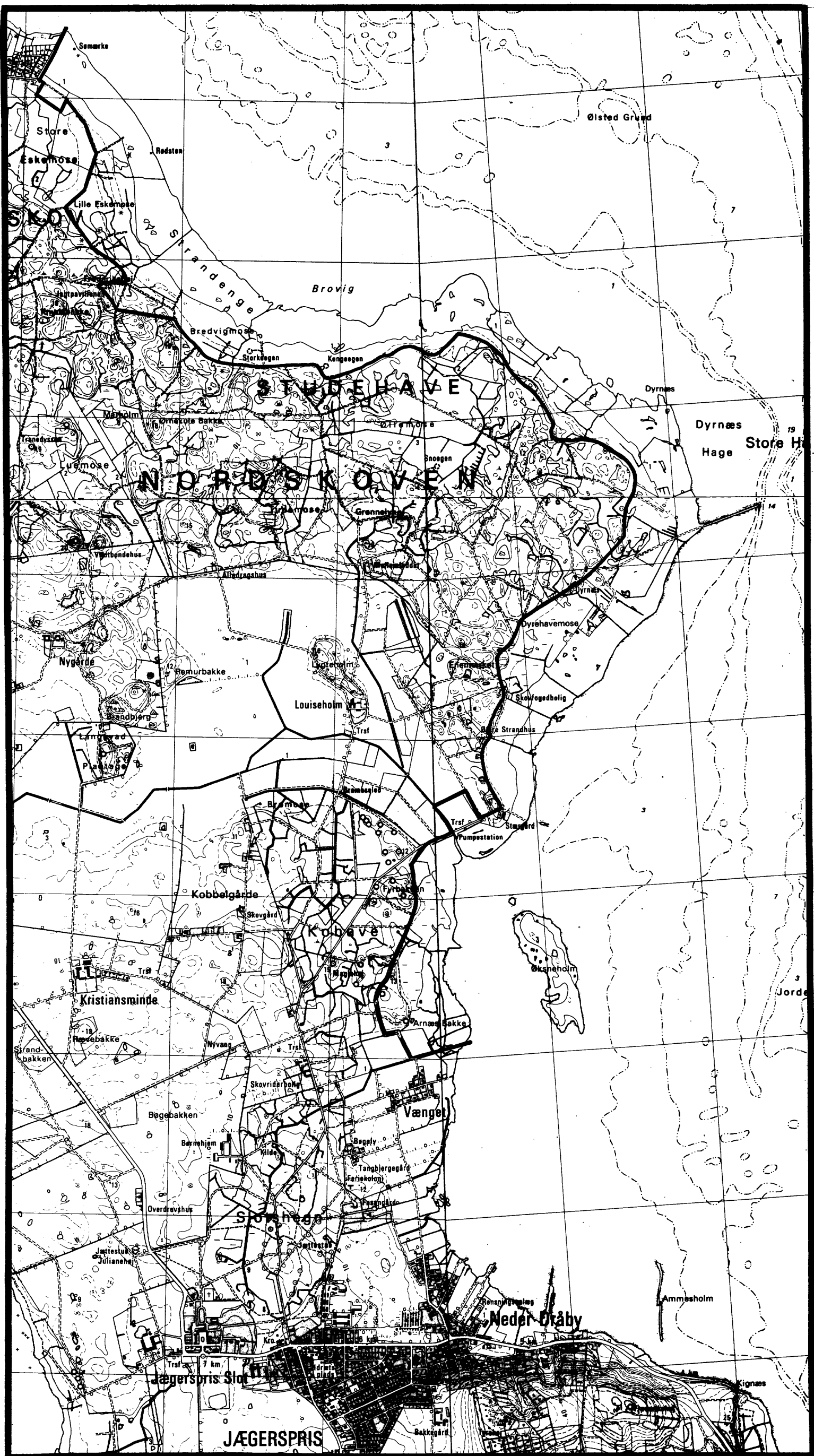
Lis Lauritsen

Karin Brandt-Møller

På nævnets vegne

Lis Lauritsen
Formand

KORT>

REG. NR. 7730

FREDNINGSKORT
OVERSIGTKORT

OVERFREDNINGSNÆVNETS
fredningsafgørelse

Gl. 1415 III NØ og SØ

1:25000

UDARBEJDET AF SKOV- OG NATURSTYRELSEN
TIL INTERN BRUG VED MILJØMINISTERIET
MED GEODÆTISK INSTITUTS TILLADELSE (A 86)

Barakkerne, Dråby

Skitse vedrørende matrikulære forhold

Roskilde Fjord

Neder-Dråby
by, Dråby

FREDNINGSKORT

Jægerspris Nordskov

Arealer af Jægerspris Hgd., Dråby

Jægerspris kommune

FREDNINGSKORT

OVERFREDNINGSNÆVNETS
fredningsafgørelse af Okt.1988
1988 i sag nr. 2648/85

REG. NR. 7730

Fredningsgrænse

§ 7

Strandeng

Strandeng med gødskningsforbud

Vandingsanlæg /pumpestation

§ 10

Ubevokset areal

§ 11 (og delvis § 13)

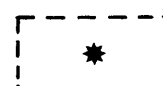

Fri drift

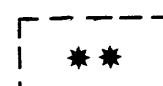
§ 12

Solitærtræer er ikke angivet på fredningskortet

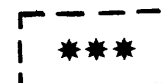
§ 13

Særbestemmelse (afd. 164, 189B og 337)

Eg og Bøg bevares til mindst år 2040 (afd. 41, 101, 164, 204, 210, 217, 218, og 223)

Eg og Bøg bevares til død (afd. 35, 36)

Naturskov

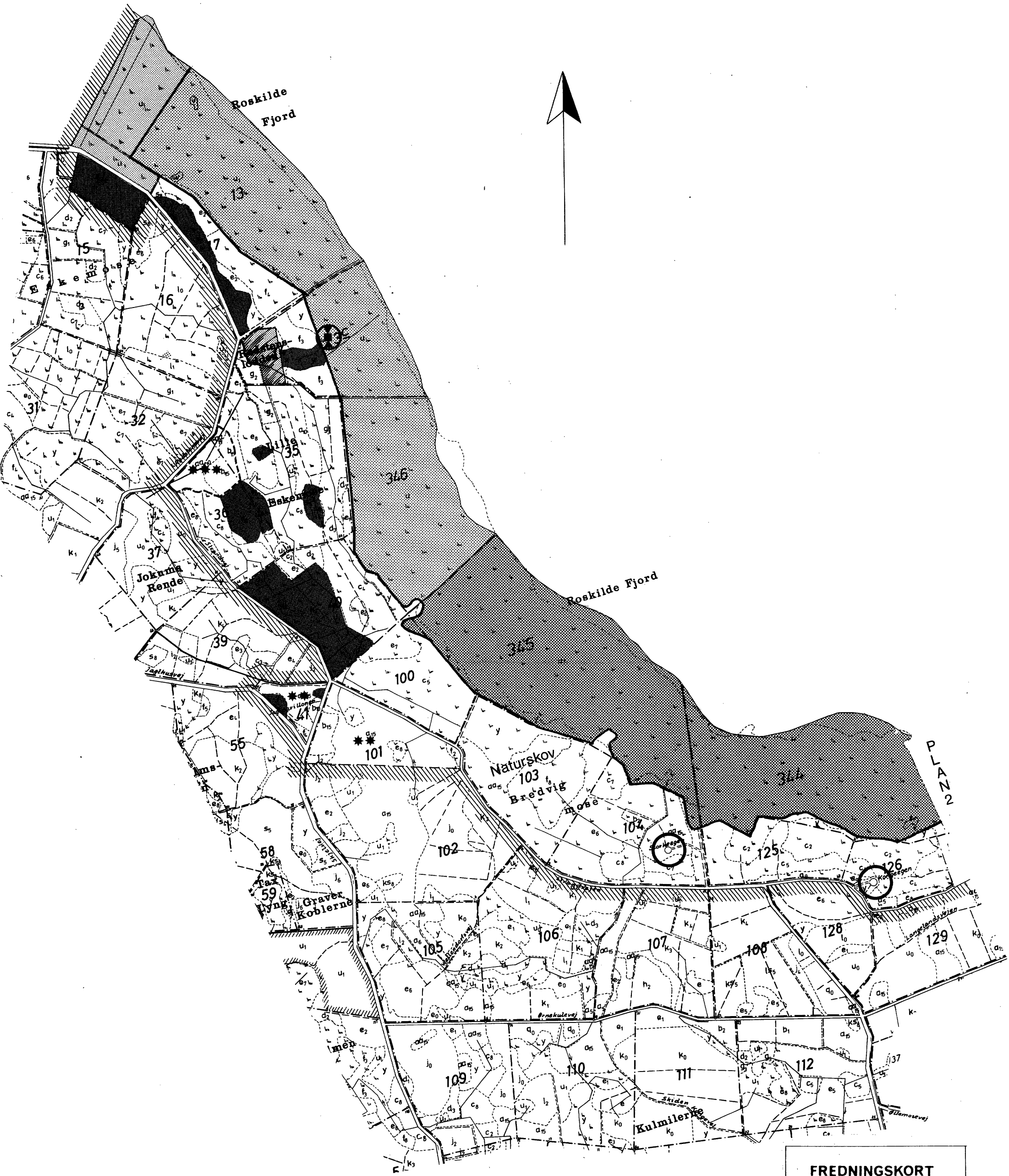
Bevares uden indgreb (afd. 103)

Særlige træer (i og udenfor selve fredningsområdet)

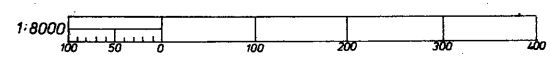
SIGNATUROVERSIGT

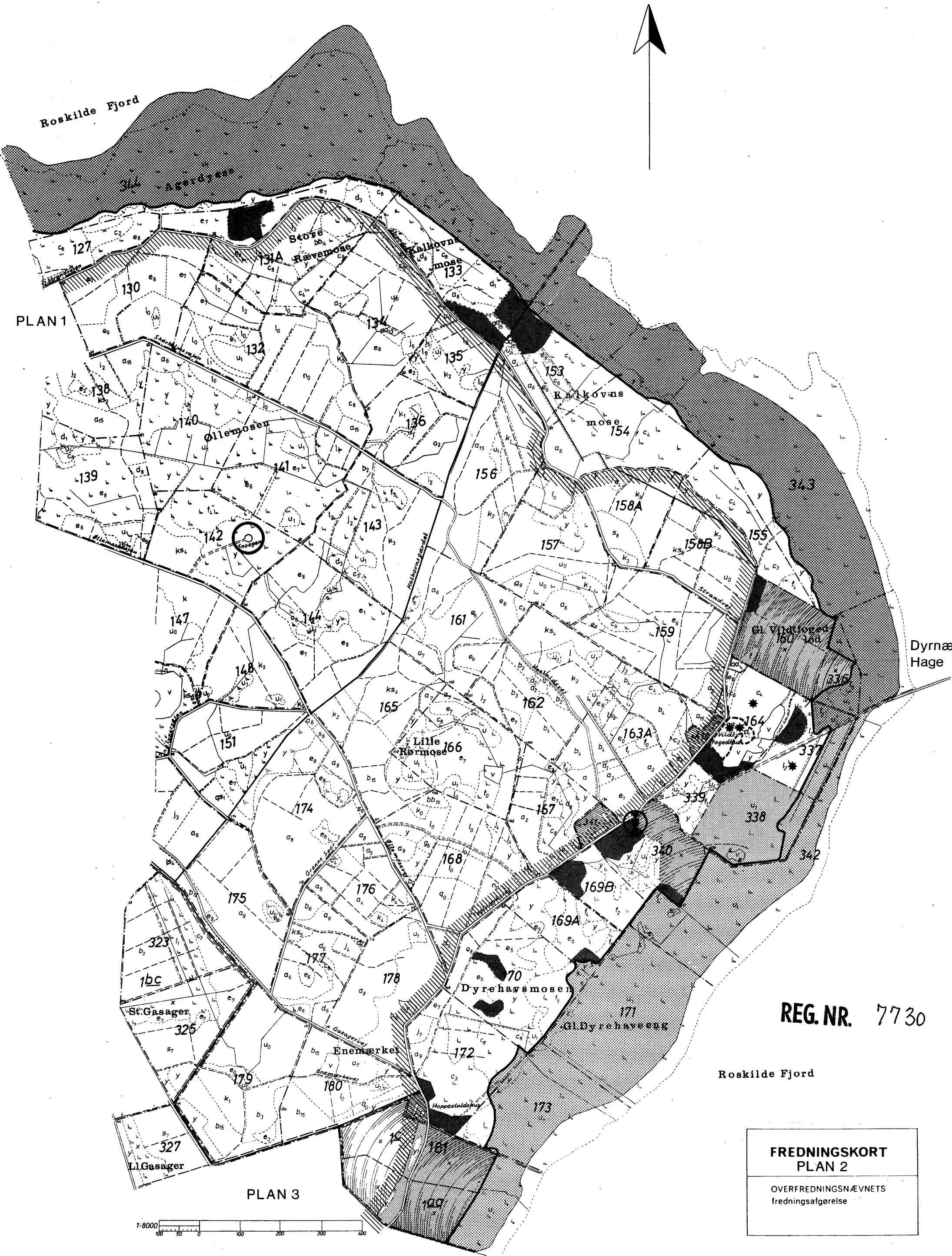
REG. NR. 7730

REG. NR. 7730

FREDNINGSKORT
PLAN 1
OVERFREDNINGSNÆVNETS
fredningsafgørelse

REG. NR. 7730

Roskilde Fjord

FREDNINGSKORT
PLAN 2
OVERFREDNINGSNÆVNETS
fredningsafgørelse

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 07730.00

Dispensationer i perioden: 11-04-2000 - 10-07-2000

Helsingør, den 11. april 2000

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

12 APR. 2000

Kong Frederik VII's Stiftelse på Jægerspris
Att. skovrider Nils Sættem
Slotsgården 15
Postboks 29
3630 Jægerspris

Vedr. FS 19/2000. Fældning af skadet bøgetræ.

Ved brev af 24. marts 2000 har De ansøgt fredningsnævnet om tilladelse til at fælde et stort bøgetræ, angivet som solitærtræ nr. 23 i det skema der er bilag til Overfredningsnævnets afgørelse af 21. oktober 1988 om fredning af arealer af Jægerspris Nordskov, Jægerspris Kommune.

Af fredningsafgørelsen fremgår at fredningen bl.a. skal sikre at et antal solitærtræer bevares urørt. Af afgørelsens § 12 fremgår, at de fredede solitærtræer "*skal bevares til død og må derefter kun fjernes, når de er væltet og derved spærrer for nødvendig færdsel.*"

Af Deres ansøgning fremgår, at det pågældende bøgetræ, der står i et vejkryds på Dyrnæsvejen, hvor en frakørselsvej går fra til Stærgården, har haft en tvegedannelse fra roden, og at den ene hovedstamme for kort tid siden brækkede af og væltede ned over indkørselsvejen til Stærgården. De har telefonisk meddelt nævnet at det er Deres vurdering, at den anden del af træet udgør en aktuel risiko for færdselen på vejen, der befærdes dagligt, idet det har vist sig at træets rodnet er angrebet af sygdom. De har tillige oplyst at det er hensigten at plante et løvtræ, formentlig et egetræ, på stedet.

I medfør af bekendtgørelse nr. 721 af 7. september 1997 om forretningsorden for fredningsnævn § 9, stk. 4 meddeler jeg på nævnets vegne tilladelse til det ansøgte.

Det fremgår af fredningsafgørelsens § 19, at fredningsnævnet inden en evt. dispensation fra afgørelsens § 12 skal indhente en udtalelse fra Naturfredningsrådet, nu Naturbeskyt-

ad 1996-1211/2-0016

telsesrådet. På grund af sagens hastende karakter har jeg truffet ovenstående afgørelse uden at en udtalelse fra Naturbeskyttelsesrådet foreligger. Rådet modtager imidlertid kopi af afgørelsen, og tilladelsen er meddelt på vilkår, at Naturbeskyttelsesrådet ikke inden for nedennævnte frist udtaler sig imod at tilladelsen iværksættes.

Tilladelsen bortfalder i henhold til naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse.

Nævnets afgørelse kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Naturklagenævnet af adressaten for afgørelsen, offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger o.lign., som har en væsentlig interesse i afgørelsen. En evt. klage stiles til Naturklagenævnet og indsendes til fredningsnævnet.

Den meddelte tilladelse må derfor ikke udnyttes før klagefristens udløb. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3.

Thorkild Bendsen
nævnets formand

Kopi af denne skrivelse er sendt til:

Frederiksborg Amt
Jægerspris Kommune
Tisvilde Statsskovdistrikt
Skov- og Naturstyrelsen
Naturbeskyttelsesrådet
Danmarks Naturfredningsforening
Dansk Ornitologisk Forenings lokalafd. for Københavnsområdet, att. Fredningsudvalget

Fredningsnævnet for Frederiksborg Amt

Sct. Anna Gade 5 A, 3000 Helsingør

Tlf. 492258120 Fax. 49214686

Den 10. juli 2000

Frederiksborg Amt
Landskabsafdelingen
Kongens Vænge 2
3400 Hillerød

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

24 JULI 2000

REG. NR. 7730.00

Vedr. FS 26/99. Oprensning og udvidelse af drængrøft gennem strandeng i Vænget på matr.nr. 2a Jægerspris Hovedgård, Dråby i Jægerspris Kommune. Amtets j.nr. 8-70-51-8-225-1-99.

Ved skrivelse af 16. september 1999 har Frederiksborg Amt anbefalet fredningsnævnet at meddele tilladelse på nærmere angivne vilkår til at bibeholde den foretagne oprensning og udvidelse af en grøft på ovennævnte ejendom.

I skrivelsen er oplyst om sagens omstændigheder:

Frederiksborg Amt har den 3. marts 1999 varslet et påbud overfor ejeren af ejendommen, Kong Frederik den VII's Stiftelse vedr. lovliggørelse af anlæg og indgreb i de fredede arealer ved Jægerspris Nordskov. Det drejer sig bl.a. om udvidelse og uddybning af flere grøfter i strandengen. /

I brev af 26. marts 1999 har Stiftelsen kommenteret amtets varsel. Det anføres bl.a., at den seneste oprensning blev foretaget i juli 1997, samt at entreprenør Finn Larsen skriftligt har bekræftet, at der kun er foretaget oprensning og ikke uddybning. Stiftelsen skriver indvidere, at man har besigtiget grøften i delområde 7 og ikke konstateret udvidelse og uddybning.

Amtet har i brev af 19. maj 1999 fastholdt det varslede påbud om lovliggørelse af grøften i Vænget. Hvis grøften ikke retableres, eller amtet ikke modtager en ansøgning senest den 15. juni 1999, vil amtet betragte Stiftelsens brev af 26. marts

AD 1996-1211/2-0016/25

1999 som en ansøgning, og derfor afgøre sagen på det foreliggende grundlag.

I brev af 11. juni 1999 oplyser Stiftelsen, at grøftearbejdet i Vænget - uden Stiftelsens viden - er foretaget af forpagteren, Jens Ross Andersen.

I brev af 13. juni 1999 redegør Jens Ross Andersen for grøftearbejdet. Da han overtog forpagtningen for 3 år siden havde grøften været misligholdt i 25 år. Grøften var totalt sammengroet, og han mener derfor, at uddybelsen og udvidelsen af den var en nødvendig og lovlig vedligeholdelse.

Besigtigelse:

Frederiksborg Amts Landskabsafdeling har den 3. august 1999 sammen med forpagteren besigtiget drænggrøften i Vænget. I 1996/1997 er der foretaget en kraftig oprensning og udvidelse både i dybden og i bredden af de inderste ca. 200 meter af den ca. 270 meter lange drænggrøft gennem strandengen. Det oprensede og opgravede materiale er deponeret langs grøften.

De yderste ca. 70 m af grøften (nærmest Roskilde Fjord) er ikke udvidet i 1996/1997 og angiver således bredden af grøften før udvidelsen. Af luftfoto fra 1995 fremgår det, at grøften på daværende tidspunkt havde ensartet bredde i hele sin udstrækning.

Regionplanforhold:

Strandengen ligger indenfor de i Regionplan 1997 udpegede beskyttelsesområder: meget værdifulde landskaber, geologisk interesseområde, kerneområde for biologiske interesser og er udpeget som lavbundsareal. I beskyttelsesområderne må den nuværende tilstand og arealanvendelse kun ændres, hvis det ikke forringer områdernes kvaliteter.

Internationalt naturbeskyttelsesområde:

Strandengen ligger i internationalt naturbeskyttelsesområde: EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 105 og EF-habitatområde nr. 120. Området er udpeget som

fuglebeskyttelsesområde, dels fordi området er rasteplads for store forekomster af en række trækfugle (sangsvane, knopsvane, grågå, troldand, hvinand, stor skallesluger, blishøne), dels fordi området er yngleplads for klyde, havterne, fjordterne og dværghøne, der er fuglearter, som er optaget på EF-fuglebeskyttelsesdirektivets liste I over fugle, der anses for at være så fåtallige indenfor EU-medlemslandene, at de kræver en særlig beskyttende indsats. Strandengsområdet er udpeget som EF-habitatområde på grund af naturtypen atlanterhavs-strandeng.

Fredningsforhold:

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 21. oktober 1988. Fredningen har til formål at sikre en opretholdelse af de naturhistoriske, naturvidenskabelige, landskabelige og kulturhistoriske værdier, som området rummer. Fredningen skal endvidere sikre, at strandengen opretholdes som sådan.

Fredningsbestemmelserne anfører bl.a. at strandengen kun må anvendes til græsning og høslæt og ikke yderligere må drænes, afvandes, opdyrkes, tilplantes eller på anden måde ændres. De eksisterende grøfter og dræn kan dog vedligeholdes og oprensnes uden hensyn til fredningen.

Naturbeskyttelseslovens §§ 3 og 15:

Strandengen er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttede naturtyper. Det betyder, at tilstanden i områderne ikke må ændres uden amtets tilladelse. Der må således ikke foretages opgravning af vandløb, hvor man ud over at fjerne aflejret materiale uddyber vandløbets oprindelige leje.

De kystnære arealer er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 15 om strandbeskyttelseslinier, da de ligger mindre end 100 m fra grænsen for den sammenhængende landvegetation. Efter § 15 må der ikke uden amtets tilladelse ske ændringer i tilstanden inden for beskyttelseszonen.

Konsekvenser af indgrebet:

En udvidelse af grøften gør den mere effektiv som drænledning og vil føre til, at grøften får en langt større dræneffekt på de omgivende arealer, som er meget værdifulde, beskyttede strandengsarealer. Strandengene er naturligt fugtige arealer. Drænes arealerne, så de bliver mere tørre, vil vokseforholdene for de karakteristiske strandengsplanter som konsekvens heraf ændres, og arealerne ikke i længden kunne opretholdes som botanisk værdifulde lokaliteter.

En øget dræneffekt vil forringe naturtypen atlantehavs-strandeng, som det internationale naturbeskyttelsesområde er udpeget for at sikre. Ifølge § 4 i Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 782 af 1. november 1998 om afgrænsning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder må der ikke gives dispensationer, som kan forringe naturtyper og levesteder eller forstyrre arter, som området er udpeget for. En udvidelse af drængrøften er således i strid med de internationale naturbeskyttelsesinteresser i området.

Indgrebet med uddybning af drængrøften vurderes ikke at ville få konsekvenser for hverken yngle- eller trækfugle, som EF-fuglebeskyttelsesområdet er udpeget for, idet det ikke vil have betydning for lokalitetens kvalitet som fødesøgnings- og ynglelokalitet for de pågældende fuglearter.

Vurdering:

Det er forvaltningens vurdering, at et krav om at retablere grøften til tilstanden før oprensning og udvidelse fandt sted vil føre til så stor forstyrrelse af strandengsarealet, at det vil være til større skade end gavn for området.

Anbefaling:

Forvaltningen kan derfor med amtsrådets bemyndigelse anbefale, at fredningsnævnet i medfør af Naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 på visse vilkår giver dispensation til at bibeholde den foretagne oprensning og udvidelse.

Der stilles følgende vilkår:

- De inderste 200 meter af grøften må fremover kun vedligeholdes i en bredde svarende til bredden af den yderste 70 meter lange del. Den udvidede del af grøften skal vokse til igen, således at grøften i hele sin udstrækning med tiden atter får en bredde og dybde, som de yderste 70 meter af grøften.
- Der må fremover kun foretages vedligeholdende oprensning af grøften - ikke udvidelse hverken i dybden eller bredden.
- Kun aflejret materiale og grøde må oprenses.

De nærliggende drængrøfter i strandengsområdet er ikke vedligeholdte og må ikke oprenses uden forudgående tilladelse.

Forvaltningens vurdering er, at ovennævnte dispensation med vilkår også vil være den løsning, der bedst tilgodeser de naturtyper, levesteder og arter, som det internationale naturbeskyttelsesområde er udpeget for.

Såfremt nævnet vedtager at dispensere på nævnte vilkår til det ansøgte, vil amtet efterfølgende - på samme vilkår - give dispensation efter naturbeskyttelseslovens §§ 3 og 15 om beskyttede naturtyper og strandbeskyttelseslinier.

* * * * *

Jægerspris Kommune og Jægerspris-Udvalget v/ Skov- og Naturstyrelsen har over for fredningsnævnet støttet Amtets anbefaling med de foreslåede vilkår.

Fredningsnævnets formandsafgørelse:

I medfør af bekendtgørelse nr. 721 af 7. september 1997 om forretningsorden for fredningsnævn § 9, stk. 4 meddeler jeg på nævnets vegne tilladelse i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 til at bibeholde den foretagne oprensning og

udvidelse af drængrøften på ejendommen på de 3 ovenfor nævnte, af Amtet anbefalede vilkår.

Afgørelsen kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Naturklagenævnet af adressaten for afgørelsen, offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger o.lign., som har en væsentlig interesse i afgørelsen. En eventuel klage stiles til Naturklagenævnet og indsendes til fredningsnævnet.

Thorkild Bendsen
nævnets formand

Kopi af skrivelsen er sendt til:

Kong Frederik den VII's Stiftelse på Jægerspris, Slotsgården 15, Postboks 29, 3630
Jægerspris

Jægerspris Kommune J.nr. 01.05.10, sag 14032

Skov- og Naturstyrelsen

Skov- og Naturstyrelsen, Naturforvaltningskontoret J.nr. 1996-1211/02-0016

Danmarks Naturfredningsforening /

Dansk Ornitologisk Forenings lokalafd. for Københavnsområdet, att. Fredningsudvalget

Fredningsnævnet for Nordsjælland

Sdr. Jernbanevej 18B

3400 Hillerød

Tlf. 47 33 87 32

E-mail: nordsjaelland@fredningsnaevn.dk

Den 19. januar 2014 traf Fredningsnævnet for Nordsjælland afgørelse i sagen:

FS 074/2013 – Ansøgning om tilladelse til at foretage oprensning af 2 vandhuller på strandene ved Jægerspris Skov, ejendommen matr. nr. 2a Jægerspris Hgd., Dråby, Frederikssund Kommune.

Fredningsbestemmelser:

Ovennævnte ejendom er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 24. oktober 1988 om fredning af arealer af Jægerspris Nordskov. Fredningens formål er at sikre en opretholdelse af de naturhistoriske, naturvidenskabelige, landskabelige og kulturhistoriske værdier, som området rummer, samt at regulere offentlighedens ret til færdsel og ophold i området. Fredningen skal endvidere blandt andet sikre, at strandengen opretholdes som sådan, og at den næsten 10 km lange uberørte kyststrækning med løvtræsbryn bevares som et for Sjælland helt enestående landskab. Af fredningsbestemmelserne fremgår blandt andet, at der ikke må foretages terrænændringer. Der må således ikke ske udnyttelse af forekomster i jorden eller foretages opfyldning, planering eller afgravning. For strandengen er det særligt bestemt blandt andet, at strandengen skal opretholdes som strandeng, og arealerne må kun anvendes til græsning og høslet og må ikke yderligere drænes, afvandes, opdyrkes, tilplantes eller på anden måde ændres.

Ansøgningen og Frederikssund Kommunes indstilling:

Frederikssund Kommune har den 14. og den 21. oktober 2013 rettet henvendelse til Fredningsnævnet for Nordsjælland, idet en bruger af ovennævnte ejendom ønsker at oprense 2 eksisterende vandhuller. Det er oplyst blandt andet, at vandhullerne har et omfang på ca. 50 m² og ca. 600 m². Vandhullerne anvendes som vandingshuller for græssende kvæg på området. Oprensningen har til formål at sikre, at der er vand med den fornødne kvalitet til kvæget. Vandhullerne var udtørrede i sommeren 2013. Det opgravede materiale vil blive deponeret uden for strandengene og på en sådan måde, at det ikke medfører terrænregulering. Det angives, at oprensning vil omfatte ca. 50 cm bundslam (gamle blade m.v.) og kan efter kommunens besigtigelse anbefales, idet det samtidig angives, at indgrebet må anses som bagatelagtigt og naturforbedrende. Naturtypen angives at være afhængig af afgræsning.

Høringssvar:

Danmarks Naturfredningsforening, Frederikssund afdeling, har den 14. november 2013 oplyst, at foreningen ikke har indvendinger til det ansøgte.

Naturstyrelsen, Det åbne land, har i skrivelse af 11. december 2013, jf. naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 4, blandt andet supplerende oplyst, at de 2 vandhuller er beliggende i Natura 2000-området Roskilde Fjord og Jægerspris Nordskov (habitatområde nr. 120 Roskilde Fjord og fuglebeskyttelsesområde nr. 105 Roskilde Fjord, Katinge Vig og Katinge Sø). Det vurderes, at det ansøgte ikke vil påvirke Natura 2000-området negativt. Det vurderes endvidere, at det ansøgte ikke vil medføre beskadigelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder, der fremgår af habitatdirektivets bilag

IV, såfremt oprensningen sker i perioden 15. august – 1. marts 2013. Styrelsen er sindet at meddele dispensation fra gældende strandbeskyttelse til oprensningen.

Fredningsnævnets afgørelse:

Efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet dispensere fra bestemmelserne i en foreslået eller fastsat fredning, når det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1, og helt eller delvis ophævelse af en fredning kan, jf. lovens § 50, stk. 5, kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Fredningsnævnet finder at kunne lægge til grund, at ansøgningen om dispensation fra fredningsbestemmelserne ikke vil stride mod fredningens formål og vil være af underordnet betydning i forhold til dette. Fredningsnævnet finder endvidere, at det ansøgte ikke er hindret af de hensyn, som fremgår af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2-4. Fredningsnævnet meddeler herefter i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, dispensation til det ansøgte. Dispensationen er betinget af det opgravede materiale ikke bliver anbragt på strandengene og at fredningens bestemmelser om terrændringer overholdes samt at arbejdet udføres i perioden 15. august – 1. marts.

Afgørelsen er truffet af fredningsnævnets formand i medfør af § 10, stk. 5, i bekendtgørelse nr. 1173 af 11. november 2006 om forretningsorden for fredningsnævn.

Tilladelsen må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen på 4 uger, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, jf. stk.1.

Tilladelsen bortfalder efter naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

Tilladelsen omfatter ikke tilladelser, som skal meddeles af andre myndigheder.

Toftager
Nævnets formand

Vejledning om klage

Afgørelsen kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet af adressaten for afgørelsen, ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører, offentlige myndigheder og lokale foreninger og lignende, som har væsentlig interesse i afgørelsen samt landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser. Klage skal stiles til Natur- og Miljøklagenævnet og sendes til Fredningsnævnet.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at klageren indbetaler et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet. Når Natur- og Miljøklagenævnet har modtaget klagen fra Fredningsnævnet, vil Natur- og Miljøklagenævnet tilsende klageren en opkrævning. Natur- og Miljøklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyr er modtaget. Betales gebyret ikke inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetaling kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvist medhold i sin klage.

Denne afgørelse er sendt pr. e-mail til:

Frederikssund Kommune, att: Karin Helene larsen, klars@frederikssund.dk

Frederikssund Kommune

Danmarks Naturfredningsforening

Danmarks Naturfredningsforening i Frederikssund

Naturstyrelsen

Naturstyrelsen, Det åbne land

Friluftsrådet

Friluftsrådet v/Poul Erik Pedersen

DOF

DOF Nordsjælland

Fredningsnævnet for Nordsjælland

Sdr. Jernbanevej 18B

3400 Hillerød

Tlf. 47 33 87 32

E-mail: nordsjaelland@fredningsnaevn.dk

www.fredningsnaevn.dk

Den 31. marts 2019 traf Fredningsnævnet for Nordsjælland afgørelse i sagen:

FN-NSJ-084-2018 – Ansøgning om lovliggørende tilladelse til bibeholde et drivhus og et brændeoverdækning på ejendommen matr. nr. 1b Jægerspris Hgd, Dråby, beliggende Dyrnæsvej 40 A og 40 B, 3630 Jægerspris, Frederikssund Kommune.

Ansøgningen og Frederikssund Kommunes udtalelse:

Frederikssund Kommune har den 11. december 2018, rettet henvendelse til Fredningsnævnet for Nordsjælland, idet ejeren af ovennævnte ejendom ønsker lovliggørende dispensation til et eksisterende drivhus og en eksisterende brændeoverdækning. Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 21. oktober 1988 om fredning af Jægerspris Nordskov. Af henvendelsen til fredningsnævnet fremgår:

”Frederikssund Kommune har modtaget oplysninger fra ejer om byggeri, der er opført efter Nordskoven blev fredet i 1988 (se vedhæftede).

Vi opfatter det som en ansøgning om dispensation fra Jægerspris Nordskov fredning.

Jf. fredningen må der som udgangspunkt slet ikke bygges, bortset fra midlertidige skurvogne og skure til skovdriften samt læskure til kreaturer.

Vi anbefaler, at der gives dispensation fra fredningen til lovliggørelse af:

- Et drivhus på 5 m² fra 2003 (markeret med **rød**)
- En brændeoverdækning på 19 m² fra 1998. (markeret med **grøn**)

Om drivhuset

Der har været boliger på Dyrnæsvej 40A og 40B siden 1850'erne.

Ejer har vedhæftet et foto fra 1949, hvor boligerne er omkranset af et større haveanlæg, og drivhuset er etableret indenfor dette haveanlæg.

Da det samtidig har en begrænset størrelse og ligger i tilknytning til boligen, så skønner vi, at det ikke væsentligt påvirker oplevelsen af de kulturhistoriske værdier og landskabet (strandengen og skoven) som helhed.

Drivhuset ligger i øvrigt indenfor strandbeskyttelseslinjen, men er undtaget for dispensation herfra jf. Naturbeskyttelseslovens § 15a, stk. 3.

Om brændeoverdækningen

Brændeoverdækningen er opført til erstatning for en tidligere overdækning, som var større og lå samme sted. Vi skønner derfor, at påvirkningen på landskabet er relativ begrænset.

Desuden ligger brændeoverdækningen ved en beplantning, som gør, at det ikke er særlig synlig i forhold til de eksisterende bygninger på grunden.

Brændeoverdækningen lå udenfor strandbeskyttelseslinjen, da den blev opført.

Resten af bygningerne på ejendommen er til orientering opført, før området blev fredet. ”

Med henvendelsen til fredningsnævnet fulgte en redegørelse fra ejendommens ejer:

”Helt tilbage fra 1700-tallet har der på stedet været et privat gårdanlæg med tilliggende marker kaldet for "Stæren". Da Frederik den Syvende overtager Jægerspris Slot og Gods i 1850'erne køber han samtidig "Stærgården".

Det gamle gårdanlæg rives ned, og den nuværende bygning opføres, med lejligheder for godsets medarbejdere. I en periode fra 1915 og frem til 1954 huser den sydlige del en børnehjemsafdeling. Indtil for få år siden havde en tidligere skovarbejder bolig i den nordlige lejlighed. Han flyttede ind tilbage i 1950'erne. Det vedhæftede foto viser tilstanden i 1949, hvor bygningen er omkranset af et større haveanlæg.

I dag er der to lejligheder, som udlejes. Begge lejligheder har brændeovne. Der har således gennem en lang årrække været brug for brændeskure.

De eksterne udhusbygninger omfatter:

Mod nord - Åbent brændeskur

tag - klare trapezplader.

areal: 3,0 * 6,2 m., h 2,4 m.

Opført af lejer - ca. 1998, hvor ældre brændeskur blev nedrevet.

Mod sydvest - Åbent brændeskur

tag - klare trapezplader.

Areal: 6,0 * 12,0 m. h 2,8 m.

Opført af lejer - formentlig tilbage i 1960'erne.

Mod Syd - Udhus

Tag - ondulineplader.

Stolpekonstruktion m. 1 på 2 træbeklædning.

Areal: 4,2 * 6,2 m, h 2,5 m.

Opført ? men før 1949

Overdækning

Klare trapezplader

Areal: 3,0 * 6,2 m.

Mod Sydøst - drivhus

opsat af lejer ca. 2003.

2,0 * 2,5 m. , h maks 2,5 m

Disse udhusbygninger er - som fotoet fra 1949 viser - alle beliggende inden for det oprindelige haveanlæg. Bygningerne er kun i mindre omfang synlige fra vand- og skovsiden. De udgør sammen med hovedhuset et naturligt hele, såvel historisk som i forhold til den daglige brug.”

Det angivne foto, der er fra del år før fredningen, var medsendt ejers redegørelse.

Høringssvar:

Miljøstyrelsen har den 3. januar 2019, jf. naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 4, blandt andet angivet:

”Der søges om dispensation til lovliggørelse af brændeskur og drivhus på matr.nr. 1b Jægerspris Hgd., Dråby, beliggende Dyrnæsvej 40A og 40B, 3630 Jægerspris.

Det ansøgte er etableret på en ejendom omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 21-10-1988 om fredning af Jægerspris Nordskov.

Følgende er uddrag af fredningsbestemmelserne:

§ 1. Fredningens formål.

Fredningen har til formål at sikre en opretholdelse af de naturhistoriske, naturvidenskabelige, landskabelige og kulturhistoriske værdier, som området rummer, samt at regulere offentlighedens ret til færdsel og ophold i området.

Fredningen skal således sikre,

at løvskovbevoksede arealer opretholdes som løvskov,

at nærmere angivne nåletræbevoksede arealer efter omdrift overgår til løvskov,

at nærmere angivne arealer bevares som naturskov uden indgreb af nogen art,

at et antal solitærtræer bevares urørt, og

at løvskovarealer ikke renafrives, men at skovdriften tilrettelægges som selektiv hugst, hvorved her forstås en skovdrift, der - videst muligt byggende på naturlig løvtræopvækst - tilstræber, at der til stadighed er en stor dimensions-

også- og aldersmæssig spredning i den enkelte skovafdeling samt i blandede bevoksninger tillige en træartsmæssig spredning.

Fredningen skal endvidere sikre, at strandengen opretholdes som sådan, og at den næsten 10 km lange uberørte kyststrækning med løvtræbryn bevares som et for Sjælland helt enestående landskab.

§ 2. Bebyggelse.

Der må ikke opføres ny bebyggelse, herunder skure, boder, jagthytter og tilbygning til eksisterende bebyggelse.

Ombygning af eksisterende bebyggelse, hvorved bygningens ydre fremtræden ændres, må kun ske med Fredningsnævnets forudgående godkendelse.

(...)

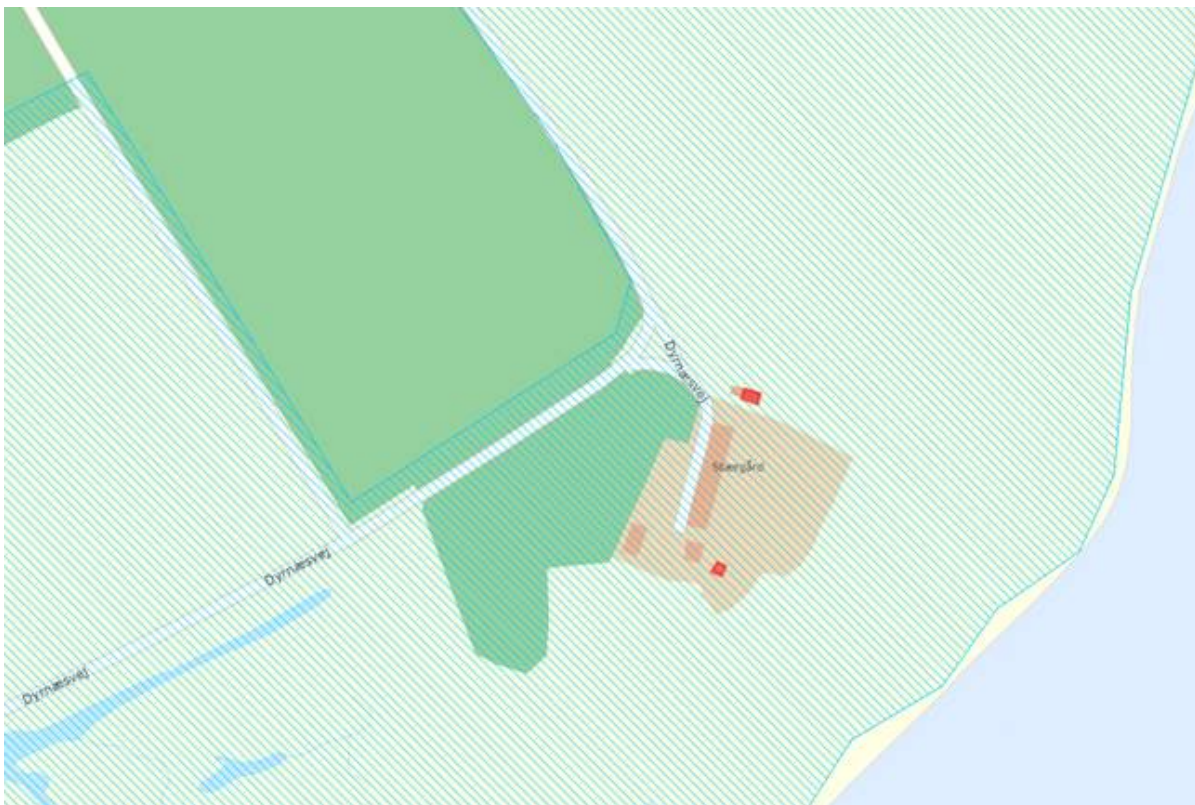
§ 3. Andre konstruktioner og anlæg.

Der må heller ikke etableres andre faste konstruktioner og anlæg end bygninger. Eksempelvis må der ikke anlægges campingpladser, sportsanlæg, skydebaner, motorbaner, flyvepladser eller oplags- og lossepladser. Der må ikke anbringes tårne, master, vindmøller, tankanlæg, hegn eller skæmmende indretninger, og der må ikke føres luftledninger hen over det fredede område.

(...)

Sagen synes i øvrigt fuldt oplyst af kommunen.

På følgende kort er placeringen af det ansøgte vist med rødt. Fredet areal er vist med skravering. ...

Det ansøgte er beliggende i Natura 2000-område nr. 136 (fuglebeskyttelsesområde nr. 105 og habitatområde nr. 120)

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde nr. 105:

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 105		
Fugle:	knopsvane (T)	sangsvane (T)
	grågåse (T)	skeand (T)
	trolldand (T)	hvinand (T)
	stor skallesluger (T)	havørn (TY)
	blishøne (T)	klyde (Y)
	fjordterne (Y)	havterne (Y)
	dværgterne (Y)	

Udpegningsgrundlaget for habitatområde nr. 120:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 120		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Strandvold med enårige planter (1210)	Strandvold med flerårige planter (1220)
	Kystklint/klippe (1230)	Enårig strandengsvegetation (1310)
	Strandeng (1330)	Søbred med småurter (3130)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Tørt kalksandsoverdrev* (6120)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Urtebræmme (6430)	Hængesæk (7140)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på mor (9110)	Bøg på muld (9130)
	Ege-blandskov (9160)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Skæv vindelsnegl (1014)	Sumpvindelsnegl (1016)
	Eremit* (1084)	Stor vandsalamander (1166)
	Blank seglmos (1393)	Mygblomst (1903)

Naturtyper, fugle og andre arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver at der er tale om en prioriteret naturtype. Ved fuglearter: "T" = trækfugl, "Y" = ynglefugl. Udpegningsgrundlag for habitatområder og fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Det ansøgte vil efter Miljøstyrelsens vurdering ikke medføre en væsentlig negativ påvirkning af Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag eller beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV."

Fredningsnævnets afgørelse:

Efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet dispensere fra bestemmelserne i en foreslået eller fastsat fredning, når det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1, og helt eller delvis ophævelse af en fredning kan, jf. lovens § 50, stk. 5, kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Fredningsnævnet lægger til grund, at den ansøgte brændeoverdækning erstatter en tidligere lovlig og større brændeoverdækning, der var placeret samme sted som den nu ansøgte overdækning. Fredningsnævnet lægger endvidere til grund, at overdækningen er placeret således i forhold til omgivelserne, herunder eksisterende beplantning, at påvirkningen på omgivelserne er af mindre betydende karakter. Efter praksis tillades som udgangspunkt en tilsvarende indretning, når denne forgår. Den ansøgte overdækning er begrundet i opvarmningsforholdene på ejendommen. I relation til det ansøgte drivhus bemærkes, at drivhuset blev etableret for omkring 15 år siden og indtil nu har været upåtaget. Fredningsnævnet bemærker endvidere, at drivhuset efter det foreliggende er placeret i et gammelt haveområde og tæt på anden eksisterende bebyggelse og har en meget begrænset størrelse. Det ansøgte medfører samlet set ikke en væsentlig påvirkning på omgivelserne og findes ikke at stride mod de fredningsmæssige hensyn. Det ansøgte findes på denne baggrund ikke at være i strid

med fredningens formål og være underordnet i forhold til dette. Fredningsnævnet lægger yderligere til grund, at det ansøgte ikke er hindret af de hensyn, som fremgår af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2-4. Fredningsnævnet meddeler herefter i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, dispensation til det ansøgte. Det er et vilkår for den meddelte dispensation, at den tilladte brændeoverdækning holdes i mørke jordfarver, og at det tilladte drivhus nedrives, såfremt det ikke længere benyttes, og eventuel genopførelse må alene ske efter forudgående dispensation fra fredningsnævnet.

Afgørelsen er truffet af fredningsnævnets formand i medfør af § 10, stk. 5, i bekendtgørelse nr. 842 af 27. juni 2016 om forretningsorden for fredningsnævn.

En meddelt tilladelse bortfalder efter naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Der henvises herom til nedenstående klagevejledning.

Tilladelsen omfatter ikke tilladelser, som skal meddeles af andre myndigheder m.v.

Toftager
Nævnets formand

FS «Sagsnummer» «Tidl_sagsnr»: «Klage_over» på matr.nr. «Matrikelnr»«Matrikelnr»

Vejledning om klage

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Til orientering i relation til fredningsnævnets afgørelse bilægges relevante bestemmelser fra naturbeskyttelsesloven.

Denne afgørelse er sendt pr. mail til:

Kong Frederik VII's Stiftelse paa Jægerspris, att: Nils Sættem
 Frederikssund Kommune
 Danmarks Naturfredningsforening
 DN i Frederikssund
 Miljøstyrelsen
 Friluftsrådet
 Friluftsrådet, Kreds Nordsjælland
 Dansk Ornitologisk Forening
 DOF Nordsjælland

Bilag 1

Naturbeskyttelseslovens § 50

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål. Reglerne i § 66 finder tilsvarende anvendelse.

Stk.2. Fredningsnævnet kan kun meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for.

Stk.3. Medmindre betingelserne i § 65, stk. 6, er opfyldt, kan fredningsnævnet ikke meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning, hvis det ansøgte kan

1. 1)beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller
2. 2)ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Stk.4. Det skal fremgå af afgørelser efter stk. 1, at betingelserne i stk. 2 og 3 er opfyldt.

Stk.5. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1 samt hel eller delvis ophævelse af en fredning kan kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Naturbeskyttelseslovens § 74

Det påhviler den til enhver tid værende ejer eller bruger af en ejendom at berigtige et ulovligt forhold, medmindre andet følger af kapitel 11 a.

Stk.2. Tilsynsmyndigheden, jf. § 73, kan for ejerens regning lade et påbud om at berigtige et ulovligt forhold tinglyse på ejendommen. Når forholdet er berigtiget, skal myndigheden lade påbuddet aflyse fra tingbogen.

Stk.3. Når et ved dom meddelt påbud om at berigtige et ulovligt forhold ikke efterkommes rettidigt, og inddrivelse af tvangsbøder ikke kan antages at føre til, at påbuddet efterkommes, kan tilsynsmyndigheden foretage det nødvendige til forholdets berigtigelse på den forpligtedes regning.

Stk.4. Såfremt et ulovligt forhold frembyder fare for opretholdelsen af tilstanden af et område eller for dyr og planter, der er beskyttet i medfør af loven, og et påbud om at berigtige forholdet ikke efterkommes rettidigt, kan tilsynsmyndigheden umiddelbart lade det nødvendige arbejde udføre på den forpligtedes regning. Politiet yder nødvendig bistand hertil.

Stk.5. Såfremt et påbud om at berigtige et ulovligt forhold omfattet af § 21, stk. 1, eller af regler udstedt efter § 21, stk. 2, nr. 2 og 5, ikke efterkommes rettidigt, kan tilsynsmyndigheden umiddelbart lade det nødvendige arbejde udføre på den forpligtedes regning.